giżycko centrum integracji społecznej

INSTRUKCJA

BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OBIEKT

Budynek
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
ul. Pionierska 13, 11-500 Giżycko

Zatwierdził

KIEROWNIK
Centrum Integracji Społecznej
w Giżycku
Małgorzata Bogdanowicz

.....

Opracowął

INSPEKTOR
ochrony przeciwpożarowej
inż. Zech ŁAPIŃSKI
Nr upr. SIOP/53/2013/2/9

Giżycko
Luty 2018 r.

SPIS TREŚCI

1. Przedmiot i zakres opracowania. 7
2. Podstawy prawne opracowania Instrukcji. 8
3. Zarządzenie wprowadzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. 9
4. Postanowienia ogólne. 10
5. Warunki ochrony przeciwpożarowej. Charakterystyka pożarowo – techniczna obiektu. 15
   - 5.1. Nazwa obiektu i lokalizacja 15
   - 5.2. Wymiary terenu i usytuowanie. 15
   - 5.3. Gęstość obciążenia ogniowego 16
   - 5.4. Strefy pożarowe 16
   - 5.5 Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej poszczególnych elementów 17
   - 5.6. Charakterystyka pożarowo-techniczna obiektu 18
   - 5.7. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznej 23
   - 5.8. Zaopatrzenie wodne obiektu 23
   - 5.9. Drogi pożarowe do obiektu 24
6. Zapobieganie możliwości powstania pożaru. Czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony ppoż. 24
7. Zasady postępowania na wypadek powstania pożaru. 32
   - 7.1. Obowiązki pracowników 32
   - 7.2. Sposób alarmowania 32
   - 7.3. Postępowanie pracowników w przypadku zagrodzenia spowodowanego powstaniem pożaru. 33
8. Zadania i odpowiedzialność właściciela, zarządcy lub użutkownika w zakresie ochrony przeciwpożarowej. 35
9. Wytyczne przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia. 37
10. Schemat modelowy przebiegu ewakuacji 43
11. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i znaków bezpieczeństwa pożarniczych oraz znaków ewakuacji. 46
    - 11.1. Podręczny sprzęt gaśniczy. 46
    - 11.2. Hydranty wewnętrzne 52
    - 11.3. Koc gaśniczy. 52
12. Instrukcja alarmowa w przypadku powstania pożaru. 55
13. Zasady gaszenia pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym 57
14. Zabezpieczenie prac pożarowo-niebezpiecznych 59
15. Szkolenie przeciwpożarowe pracowników 67
16. Wykaz telefonów alarmowych 69
17. Szczegółowe założenia do ćwiczeń alarmowych w zakresie prowadzonej ewakuacji ludzi z budynku 71

Załączniki:

Załącznik NR 1	Wzór planu konspektu do przeprowadzenia ćwiczenia ewakuacji na wypadek alarmu pożarowego.	77
Załącznik NR 2	Wzór oświadczenie pracownika o zapoznaniu z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.	81
Załącznik NR 3	Wzór oświadczenie pracownika o zapoznaniu z przepisami	83
Załącznik NR 4	Wzór protokołu Nr. … zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo – niebezpiecznych.	85
Załącznik NR 5	Wzór oświadczenia przestrzegania przepisów ppoż. dla spawacza.	87
Załącznik NR 6	Wzór zezwolenia na prowadzenie prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych.	89
Załącznik NR 7	Instrukcja postępowania na wypadek pożaru	91
Załącznik NR 8	Wzór książki prac pożarowo niebezpiecznych	93
Załącznik NR 9	Czasokresy przeglądów sprzętu i instalacji ppoż.	95
Załącznik NR 10	Część graficzna instrukcji – Plany ewakuacyjne.	97
Załącznik NR 11	Arkusz aktualizacji i zmian instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz ćwiczeń ewakuacji ludzi z obiektu.	99
Załącznik NR 12	Arkusz zapoznania dzierżawców z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego	101

1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA .

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza warunków ochrony przeciwpożarowej oraz określenie sposobów postępowania pracowników, użytkowników i osób przebywających w Budynku Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, przy ul. Pionierskiej 13, w czasie zagrożenia dla życia i zdrowia.
Podstawowym zadaniem opracowania jest także ocena realnych zagrożeń pożarowych występujących podczas normalnego funkcjonowania Centrum, określenie wymagań dotyczących zabezpieczenia techniczno-budowlanego i ppoż. obiektu , jakie powinny być spełnione , aby nie występowały w nim warunki zagrażające życiu ludzi , a sprzęt gaśniczy zapewniał skuteczną ochronę przed pożarem oraz określenia warunków ewakuacji w kontekście funkcji obiektu oraz przygotowanie użytkowników do podjęcia akcji ratowniczo-gaśniczej po uprzednim rozpoznaniu wielkości zagrożenia, podjęcie próby ograniczenia jego skutków oraz udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym, a także przygotowanie warunków do działania specjalistycznym podmiotom ratowniczym , takim są jednostki straży pożarnej.

Zapobiegać pożarowi, klęsce żywiołowej lub innemu miejscowemu zagrożeniu to:

a/ zapewnić konieczne warunki ochrony technicznej obiektom,
b/ tworzyć warunki organizacyjne i formalno-prawne zapewniające ochronę ludzi, jego mienia, a także przeciwdziałanie powstaniu lub minimalizowanie skutków pożaru, klęsk żywiołowych, lub innego miejscowego zagrożenia.

Instrukcja została opracowana w oparciu o :

- dokumentację techniczną
- książkę obiektu budowlanego,
- wizję lokalną obiektów,
- informacje administratora,
- postanowienia obowiązujących ustaw i rozporządzeń związanych z budownictwem i ochroną przeciwpożarową.

Odwiecznym żywiołem zagrażającym człowiekowi jest ogień. Postęp cywilizacyjny spowodował, że do tego zagrożenia doszły inne o nie mniejszej skali. Mówiąc o ochronie przeciwpożarowej pamiętać należy, iż pojęcie to oznacza przedsięwzięcia prowadzące do ochrony życia, zdrowia i mienia.

2. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA INSTRUKCJI

1. USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. (Tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 736 z dnia 21.03.2017).
2. USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz.U. Nr 243 poz. 1623z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Tekst jednolity Dz. U. 2015 r., poz. 1422).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr. 124 poz. 1030).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U z 2015, poz. 2117).
7. USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2013 r. poz. 1340 z późn. zm.).
8. Wytyczne zabezpieczenia przeciwpożarowego dla kempingów (campingów) i pól namiotowych oraz innych obiektów hotelarskich umożliwiających nocleg w namiotach, samochodach mieszkalnych (campobusach) i przyczepach samochodowych. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Biuro Rozpoznawania Zagrożeń, Warszawa, kwiecień 2012 r.
9. PN - ISO 7010:2006. Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - Znaki bezpieczeństwa stosowane w miejscach pracy i w obszarach użyteczności publicznej.
10. PN-N-01256-01:1992. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
11. PN-N-01256-02:1992. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
12. PN-N-01256-05:1998. Znaki bezpieczeństwa - Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
13. PN-N-01256-4:1997/Az1:2003. Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
14. PN-B-02852:2001. Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie - Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.

3. ZARZĄDZENIE WPROWADZENIA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

ZARZĄDZENIE Nr ..... / z dnia .....

Na podstawie Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz.719). zarządza się co następuje:

§ 1.

Wprowadza się „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego" dla Budynku Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, ul. Pionierska 13

§ 2.

1. Postanowienia niniejszej instrukcji obowiązują wszystkie osoby przebywające w Budynku Centrum Integracji Społecznej, stosownie do charakteru i czasokresu przebywania.
2. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy i Dzierżawcy poszczególnych pomieszczeń potwierdzają własnoręcznym podpisem.

Niniejszą instrukcję należy aktualizować co najmniej raz na dwa lata oraz w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w obiekcie.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK
Centrum Integracji Społecznej
w Giżycku
Małgorzata Bogdanowicz

.....

4. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Obowiązek ochrony przeciwpożarowej wynika z art.3 ust.1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej.

Instrukcja została opracowana na podstawie § 6.1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów który stanowi że, ***właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego.***
Celem opracowania jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji obiektu, przeznaczonego głównie do celów użyteczności publicznej.
Zarządca lub użytkownik budynków zapewniając ochronę przeciwpożarową obiektów, obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych i instalacyjnych,
- wyposażyć obiekt w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zapewnić osobom przebywającym w obiekcie i na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować obiekty do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO, ZWANA DALEJ INSTRUKCJĄ OKREŚLA:

A. warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu i sposobu użytkowania;
B. sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic;
C. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
D. sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
E. sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi;
F. sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

Ponadto:

⇒ Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy i dzierżawcy poszczególnych pomieszczeń oraz osoby świadczące usługi na rzecz budynku bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

⇒ Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy i dzierżawcy poszczególnych pomieszczeń oraz osoby świadczące usługi na rzecz budynku potwierdzają własnoręcznym podpisem.

⇒ Wzór oświadczenia stanowi Załącznik Nr 2 do instrukcji. Oświadczenia należy włączyć do dokumentacji.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników przedsiębiorstw i firm prowadzących działalność lub wykonujących prace na terenie budynków lub w obrębie działki. Obowiązek zapoznania tych osób z instrukcją należy do Administratora obiektu.
Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych aktów normatywnych.

Podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Ochrona przeciwpożarowa – polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem (...); poprzez: zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru (...);
Zapobieganie realizowane poprzez różnego rodzaju działania formalnoprawne, techniczne i normalizacyjne ma na celu stworzenie takiego stanu, aby powstanie pożaru było niemożliwe, bądź ograniczone do minimum.

Pożar - to niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne.

Inne miejscowe zagrożenia - to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne i ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia - to zapewnienie nieruchomościom koniecznych warunków ochrony technicznej oraz tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego – jest to zbiór wewnątrz zakładowych regulacji dotyczących bezpieczeństwa pożarowego i zasad postępowania w wypadku pożaru lub innego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu ludzi lub mieniu albo środowisku.

Działania ratownicze - to każda czynność podjęta w celu ratowania życia, zdrowia i mienia, a także likwidację źródła powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Bezpieczeństwo pożarowe - to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia, uzyskiwany poprzez funkcjonowanie norm prawnych, technicznych systemów zabezpieczeń oraz prowadzenia działań zapobiegawczych.

Budynki ZL - budynki mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej oraz części tych budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi

Budynki PM - budynki produkcyjne i magazynowe

Kategoria zagrożenia ludzi – to kwalifikacja budynku, jego części lub pomieszczenia ze względu na funkcję:

ZL I - budynki zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się.

ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,

ZL III - budynki użyteczności publicznej niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,

ZL IV - budynki mieszkalne,

ZL V - budynki zamieszkania zbiorowego niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

Teren przyległy - to pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno – budowlanych.

Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - to urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Budynek użyteczności publicznej – budynek przeznaczony do wykonywania funkcji: administracji państwowej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, nauki, służby zdrowia, opieki społecznej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, turystyki, sportu,

obsługi pasażerów, poczty, telekomunikacji, i inny dostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji.

Stałe urządzenia gaśnicze - to urządzenia na stałe związane z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.

Czujka pożarowa - część składowa systemu sygnalizacji pożaru, zawierająca przynajmniej jeden czujnik, który ciągle lub w odstępach czasu kontroluje przynajmniej jedno odpowiednie fizyczne i/lub chemiczne zjawisko towarzyszące pożarom i który przekazuje, co najmniej jeden odpowiedni sygnał do centrali sygnalizacji pożarowej

Ręczny ostrzegacz pożarowy (ROP) - część składowa systemu sygnalizacji pożarowej, używana do ręcznego inicjowania alarmu.

System sygnalizacji pożaru (SSP) - zbiór kompatybilnych elementów, które, gdy tworzą instalację o określonej konfiguracji, są zdolne do wykrywania pożaru, inicjowania alarmu i innych stosownych działań.

Urządzenia do usuwania dymów lub gazów pożarowych - to urządzenie montowane w górnych częściach pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej.

Sprzęt i urządzenia ratownicze - to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia na stałe związane z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru.

Odporność ogniowa – jest to zdolność konstrukcji lub elementu budynku poddanego działaniu znormalizowanych warunków fizycznych do spełnienia w określonym czasie wymagań dotyczących nośności ogniowej i/ lub izolacyjności ogniowej i/ lub szczelności ogniowej oraz innych wymaganych właściwości.

Klasa odporności pożarowej budynku – jest to symbol, któremu przyporządkowano wymagania dotyczące właściwości materiałów i elementów budynku.

Stopień rozprzestrzeniania ognia – jest to umowna klasyfikacja elementu budowli ze względu na zachowanie się badanej próbki w znormalizowanych warunkach.

Strefa pożarowa – jest to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Oddzielenie przeciwpożarowe – element konstrukcji budynku (ściana, strop) wydzielający strefę pożarową.

Warunki ewakuacji - to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Dojście ewakuacyjne – jest to droga od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku albo do drzwi klatki schodowej.

Przejście ewakuacyjne – nie wydzielona fizycznie droga, jaką należy przebyć, aby opuścić pomieszczenie.

Droga ewakuacyjna – to pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej, służąca celom ewakuacji (np. klatka schodowa i korytarze w budynku).

Ewakuacji budynku – jest to uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.

Ewakuacja ratownicza – jest to usuwanie ludności, przedsiębiorstw, instytucji, z terenów zagrożonych pożarem, katastrofą lub klęską żywiołową.

Materiały niebezpieczne pożarowo – gazy palne, ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, materiały samorzutnie zapalające się na powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały mające skłonność do samozapalenia i inne materiały jeśli powodują powstanie pożaru.

Ciecz palna - to ciecz o temperaturze zapłonu do 100°C.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym – prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem.

Zagrożenie wybuchem – możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które
pod wpływem czynnika inicjującego zapłon wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Strefa zagrożenia wybuchem – przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.

5. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU

5.1. Nazwa obiektu i lokalizacja

Budynek Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, ul. Pionierska 13 to obiekt użyteczności publicznej ujęty w gminnej ewidencji zabytków. Zgodnie z Ewidencją Gruntów Starostwa Powiatowego budynek wybudowano w 1939 roku a budynek żywieniowy dobudowano w 1983 roku.

5.2. Wymiary terenu i usytuowanie

Budynek Centrum Integracji Społecznej w Giżycku położony jest na działce nr 183 obręb 2 miasta Giżycko o powierzchni 2562,00 m^2. Działka charakteryzuje się spadkiem terenu w stronę ulicy Pionierskiej. Budynek składa się z budynku głównego i dobudowanego bloku żywieniowego. Obiekt znajduje się w sąsiedztwie zabudowy mieszkalnej.

Działka posiada dostęp do drogi publicznej

Działki sąsiadujące i odległości od obiektów:

- od strony północno-zachodniej - ul. Daszyńskiego
- od strony południowo-wschodniej - budynek mieszkalny wielorodzinny - 31,13 m
- od strony południowej - budynek mieszkalny - 29,48 m
- od strony zachodniej - budynek mieszkalny - 24,64 m

Odległości te nie są mniejsze od odległości wymaganych przez przepisy techniczno-budowlane z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.

Wjazdy na teren działki od strony ul. Pionierskiej

Działka jest uzbrojona i zagospodarowana wokół budynku (ciągi piesze, place i parkingi)

5.3. Gęstość obciążenia ogniowego

Gęstość obciążenia ogniowego (**Qd**) jest to energia cieplna, wyrażona w megadżulach, która może powstać przy spaleniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów starych przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażona w metrach kwadratowych. Wielkość tą wyznacza się zgodnie Polską Normą PN-B-02852:2001 - Ochrona przeciwpożarowa budynków; Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru. Wielkość obciążenia ogniowego oblicza się dla obiektów PM (produkcyjno-magazynowych) oraz placów składowych.

Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego wynikająca z wyposażenia poszczególnych wynosi 420 MJ/m^2.

5.4. Strefy pożarowe

Strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków.

Dopuszczalne powierzchnie stref pożarowych **ZL** określa poniższa tabela:

Kategoria zagrożenia ludzi	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej w m^2			
	w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	w budynku wielokondygnacyjnym		
		niskim (N)	niskim (SW)	wysokim i wysokościowym (W) i (WW)
ZL I, ZL III, ZL IV, ZL V	10 000	8 000	5 000	2 500
ZL II	8 000	5 000	3 500	2 000

Opisywany budynek stanowi jedną strefę pożarową:

Biorąc pod uwagą powierzchnię użytkową obiektu, przyjętą gęstość obciążenia ogniowego oraz dopuszczalną powierzchnię stref pożarowych - na terenie Budynku nie zostały przekroczone dopuszczalne wielkości stref pożarowych.

5.5. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej poszczególnych elementów

Zgodnie z § 212 ust 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie budynek został wykonany w klasie "B" odporności pożarowej.

	Klasa odporności ogniowej elementów budynku5) *)						
	główna konstrukcja nośna	ściany zewnętrzne	ściany wewnętrzne	strop	konstrukcja dachu	przekrycie dachu[3)]	biegi i spoczniki schodów
Klasa odporności pożarowej budynku	R 30	EI 30	bez wymagań	REI 30	bez wymagań	bez wymagań	R30
Kondygnacja podziemna	beton C20/25 zbrojony stalą RB500W gr. 24 cm	beton C20/25 zbrojony stalą RB500W gr. 24 cm	bloczki betonowe gr. 24 cm	beton C20/25 zbrojony stalą RB500W gr. 20 cm	-	-	beton C20/25 zbrojony stalą RB500W gr. 20 i 12 cm
Kondygnacja nadziemna	pustaki ceramiczne gr. 25 cm	pustaki ceramiczne gr. 25 cm	pustaki ceramiczne gr. 25 cm	beton C20/25 zbrojony stalą RB500W gr. 20 cm	drewno konstrukcyjne gr. 16 cm	dachówka ceramiczna	beton C20/25 zbrojony stalą RB500W gr. 20 i 12 cm

*) Z zastrzeżeniem § 219 ust. 1.

Oznaczenia w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klasa odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) -nie stawia się wymagań.

1) Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.
2) Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.
3) Wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20 % jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.
4) Dla ścian komór zsypu wymaga się klasy E I 60, a dla drzwi komór zsypu klasy E I 30.
5) Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

5.6. Charakterystyka pożarowo - techniczna obiektu

Budynek główny z blokiem żywieniowym

długość - 25,79 m
szerokość - 24,12 m
wysokość - 17,00 m

Budynek piętrowy, wolnostojący, o konstrukcji murowanej z poddaszem użytkowym, z dachem wielospadowym konstrukcji drewnianej, całkowicie podpiwniczony. Główne wejście do budynku znajduje się od strony ul. Pionierskiej.

Parametry / Charakterystyka	Dane opisowe
Klasyfikacja obiektu ze względu na sposób użytkowania	ZL III - budynek użyteczności publicznej.
Zakres użytkowania	ZL III - pomieszczenia przeznaczone na stały i czasowy pobyt osób.
Konstrukcja	o Ściany zewnętrzne - murowane z cegły pełnej gr. 1,5 cegły na zaprawie cementowo-wapiennej otynkowane obustronnie tynkiem cementowo-wapiennym, o Ściany wewnętrzne konstrukcyjne z cegły ceramicznej pełnej gr. 1-1,5 cegły na zaprawie cementowo-wapiennej otynkowane obustronnie tynkiem, o Stropy nad piwnicą i parterem - żelbetowe na belkach stalowych, o Stropy nad piętrem i poddasza - drewniane na belkach stropowych, o Schody wewnętrzne - drewniane, o Dach - wielospadowy konstrukcji drewnianej płatwiowo-kleszczowej z lukarnami, pokryty dachówką ceramiczną na latach drewnianych, krokwie z bali o przekroju 8x18 cm, o Posadzki: - piwnicy i zaplecza kuchennego - cementowe, - parter - deska podłogowa, terrakota, - piętro - deska podłogowa, linoleum ,

Ilość kondygnacji	dwie - nadziemne i jedna podziemna
Wysokość budynku	17,0 m - budynek średniowysoki (SW)
Powierzchnia zabudowy	422,91 m^2
Klasa odporności pożarowej	B
Ilość wyjść na zewnątrz budynku	4
Normatywne wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy	1 gaśnica proszkowa AB 4 kg na każdej kondygnacji
Liczba **stałych** użytkowników	- 8 osób
Liczba **zmiennych** użytkowników (około)	- 15-25 osób

Zagospodarowanie budynku

- **Piwnica**
  - magazyn,
  - toaleta,
  - szatnia,

  Ilość osób przebywających na stale - 0, okresowo - 2-4

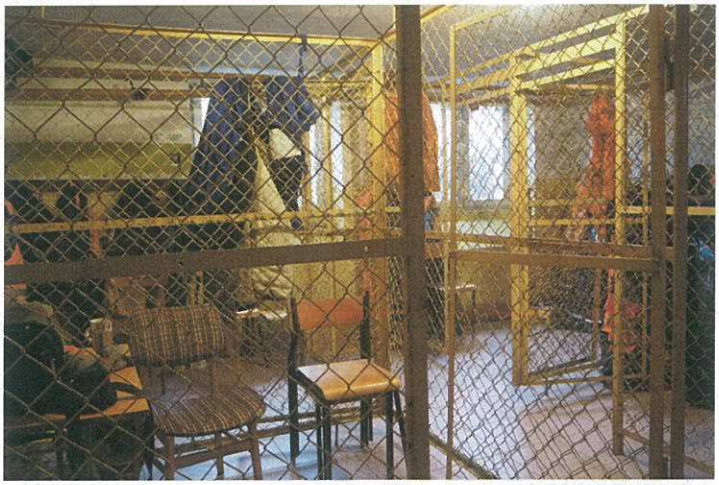

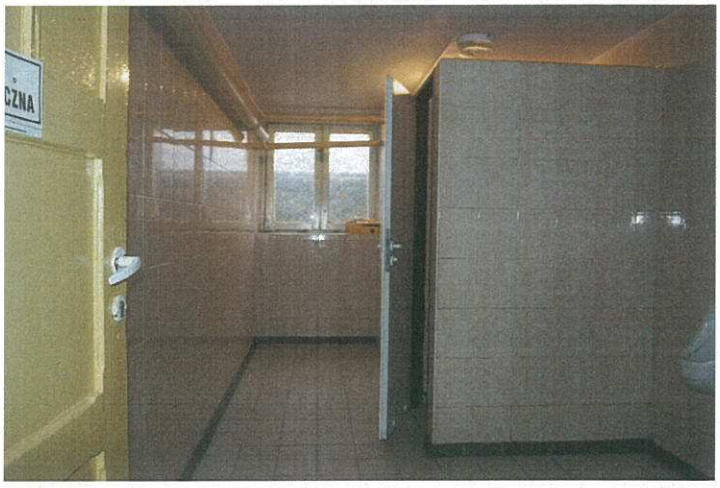

- **Parter**
  - 6 pomieszczeń użytkowych,
  - pomieszczenie socjalne,
  - komunikacja,
  - WC

  Ilość osób przebywających na stale - 8, okresowo - 10-30

- **I Piętro**
  - 5 pomieszczeń użytkowych,
  - komunikacja,
  - WC

  Ilość osób przebywających na stale - 0, okresowo - 10 - 30

- **Poddasze**
  - 8 pomieszczeń użytkowych,
  - komunikacja,
  - strych.

  Ilość osób przebywających na stale - 0, okresowo - 10 - 30

- **Blok żywieniowy**
  - pomieszczenia kuchenne,
  - komunikacja,
  - WC.

Podział obiektu na strefy pożarowe i oddzielenia przeciwpożarowe

- Cały budynek stanowi jedną strefę pożarową.

Wyposażenie i wystrój pomieszczeń:

- meble z płyt wiórowych tapicerowane na stelażach metalowych i drewnianych, samonośne, regały drewniane i metalowe, szafy, stoliki, stoły i krzesła których temperatura zapalenia wynosi od 270 0C do 5000C,
- ciągi komunikacyjne wyłożone płytkami GRES,

Klatki schodowe - 2 klatki schodowe.

Instalacje:

- **Elektryczna** 3x230V/400V. Przewody prowadzone w rurach pod tynkiem.
  - **Główny wyłącznik prądu znajduje się na przy wejściu do budynku od strony ul. Pionerskiej.**

Tablica rozdzielcza wewnątrz budynku na parterze

- **Gazowa** - występuje,

Główny wyłącznik gazu

- **Grzewcza** – centralne ogrzewanie budynku zasilane miejskiej sieci ciepłowniczej.
- **Wodno-kanalizacyjna** – sieć miejska,
- **Odgromowa** – niskie zwody,
- **Wentylacyjna** — wywiewna grawitacyjna.
- **Klimatyzacyjna** - nie występuje,
- **Sygnalizacji wykrywania pożaru z monitorowaniem sygnału alarmu pożarowego** - nie występuje,

- **Przeciwpożarowy wyłącznik prądu** – nie występuje,
- **Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne** - nie występuje
- **System telewizji dozorowej i kontroli dostępu** - w obiekcie nie występuje.

Instalacje przeciwpożarowe, gaśnicze i zabezpieczające:

- instalacja hydrantowa - nie występuje
- po 1 gaśnicy proszkowej 4 kg typu GP-4AB rozmieszczone na każdej kondygnacji,

5.7. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

W myśl przepisów oceny zagrożenia wybuchem dokonuje się w obiektach i na terenach przyległych, gdzie są prowadzone procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe lub w których materiały takie są magazynowane. Ocena obejmuje wskazanie pomieszczeń zagrożonych wybuchem, wyznaczenie w pomieszczeniach i przestrzeniach zewnętrznych odpowiednich stref zagrożenia wybuchem wraz z opracowaniem graficznej dokumentacji klasyfikacyjnej oraz wskazanie czynników mogących w nich zainicjować zapłon. Pomieszczenie zagrożone wybuchem, jest to takie pomieszczenie w którym może wytworzyć się mieszanina wybuchowa, powstała z wydzielającej się takiej ilości palnych gazów, par, mgieł lub pyłów, której wybuch mógłby spowodować przyrost ciśnienia w tym pomieszczeniu przekraczający 5 kPa.

W budynku nie są stosowane ani używane materiały mogące wytworzyć mieszaniny wybuchowe.
Wobec powyższego, w obiekcie nie występuje zagrożenie wybuchem.

5.8. Zaopatrzenie wodne obiektu

Lokalna sieć wodociągowa z hydrantem nadziemnym
DN 80 usytuowana wzdłuż ul. Pionierskiej w ilości 10 dm^3/s. Hydrant usytuowany jest w odległości 17,3 m od budynku.

Hydrant na
ul. Pionierskiej - 17 m
od budynku

5.9. Drogi pożarowe do obiektu

Główny dojazd do obiektu zlokalizowany jest od strony
ul. Pionierskiej. Droga spełniają wymagania dla dróg pożarowych nacisku osi na powierzchnię jezdni co najmniej 100 kN. Teren nie zapewnia możliwość przejazdu dookoła budynku bez potrzeby zawracania.

Teren bezpośrednio przyległy wokół budynku nie jest utwardzony. Istnieje możliwość ustawienia ciężkiego sprzętu, w tym drabin i podnośników oraz dostęp na poziom poszczególnych kondygnacji od strony ul. Mazurskiej.

6. ZAPOBIEGANIE MOŻLIWOŚCIOM POWSTANIA POŻARU, CZYNNOŚCI ZABRONIONE I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PPOŻ.

Do podstawowych obowiązków wszystkich właścicieli i osób przebywających na terenie Budynku Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, ul. Pionierska 13, należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych i przepisów budowlanych, a w szczególności: Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21.04.2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80 z 2006r poz.563).
W czasie eksploatacji obiektu należy przestrzegać przepisy profilaktyczne o zachowaniu bezpieczeństwa pożarowego, ograniczając w ten sposób możliwość powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów, a także gwarantując środki ratownicze na wypadek zaistnienia pożaru. Przepisy przeciwpożarowe dotyczące użytkowania budynków formułują warunki bezpieczeństwa w następujących sferach działalności:

a) warunki ogólne,
b) zapewnienie warunków ewakuacji osób i mienia,
c) utrzymanie prawidłowego stanu technicznego instalacji i urządzeń,
d) właściwego składowanie i przechowywanie materiałów palnych,
e) wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy,
f) prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych zgodnie z wytycznymi niniejszej instrukcji.

W szczególności :

A. W obiektach oraz na terenie przyległym do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

1) używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
   - w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
   - w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa;
2) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
3) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
4) rozpalanie ognisk w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów, oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m;
5) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
6) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
   - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
   - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V.
7) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;

8) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
9) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości;
10) składowania materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużywanych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
11) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
12) lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno - budowlanych;
13) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
    - *gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,*
    - *źródeł wody do celów przeciwpożarowych,*
    - *instalacji wpływających na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,*
    - *wyjść ewakuacyjnych,*
    - *wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.*

B. Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynku:

1) utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej;
2) zapewniają konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne działanie;
3) wyposażają obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu;
4) umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
5) przygotowują budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
6) ustalają sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
7) oznakowują znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:

    - drogi i wyjścia ewakuacyjne oraz pomieszczenia, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
    - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
    - miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
    - pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo, mag. odczynników, pracownie.

C. Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektów związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:

1) nieprzekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu;
2) zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych;
3) nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.

ZAGROŻENIE POŻAROWE

ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU.

Pożary stanowią jedną z najdotkliwszych i najgroźniejszych klęsk żywiołowych, niszczą bowiem bezpośrednio mienie , a często również zagrażają życiu i zdrowiu ludzi , powodują także duże straty materialne. Zagrożenie pożarowe związane jest z właściwościami fizykochemicznymi stosowanych materiałów palnych, ich stanem skupienia hermetycznością układów, rodzajem i ilością instalacji ,itd.
Dlatego zagrożeniem pożarowym ogólnie nazywa się wszystkie czynniki i okoliczności , które stwarzają sprzyjające warunki do powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania się, a także tworzenia się gazów i dymów toksycznych zagrażających życiu ludzi. Statystyki pożarowe wskazują , że najczęstszą przyczyną śmierci podczas pożaru nie są płomienie powodujące poparzenia a zatrucie gazami pożarowymi.

Spalanie jest złożonym fizykochemicznym procesem wzajemnego oddziaływania materiału palnego (paliwa) i powietrza (utleniacza) charakteryzującym się wydzielaniem ciepła i światła.

Proces spalania materiałów palnych przebiega w wysokich temperaturach , w związku z czym produkty mają duży zapas energii cieplnej oddziałującej na otoczenie .

Parametry pożarowe występujących substancji palnych:

W budynku oraz na terenie znajdują się typowe materiały związane z jego funkcjonowaniem i realizacją zadań użyteczności publicznej, których pożary zaliczane są w większości do grupy pożarów "A".
Z materiałów palnych wykonane są typowe elementy wyposażenia pomieszczeń w postaci mebli, tkanin, papieru, dekoracji, plastyku, łatwo zapalna tapicerka meblowa z zawartością pianki poliuretanowej. Większość materiałów znajdujących się w budynkach stanowi wyposażenie poszczególnych pomieszczeń użytkowych oraz pomieszczeń socjalnych i gospodarczych, wykonane jest z drewna, materiałów drewno podobnych, płyt wiórowych, tworzyw sztucznych i sztucznych włókien, których temperatura zapalenia wynosi od 270^{0}C do 500^{0}C. W obiekcie przewiduje się przechowywanie wyłącznie takich substancji, które są związane z jego normalnym użytkowaniem.
Liniowa prędkość rozprzestrzeniania się pożaru wyniesie zatem V_p=0,6 ÷ 3,0 m/min.

W budynku nie przewiduje się stosowania substancji palnych oraz materiałów klasyfikowanych jako niebezpieczne pożarowo w ilościach istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa pożarowego.

Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania:

A. Urządzenia i osprzęt instalacji elektrycznej usytuowany w niewłaściwej odległości od materiałów palnych , np. *makulatury, opakowań, czyściwa i śmieci.*
B. Stany awaryjne urządzenia i osprzętu instalacji elektrycznej , technicznej i komputerowej.
C. Zaprószenie ognia, najbardziej niebezpieczne w pomieszczeniach magazynowych, technicznych.
D. Brak lub niedostateczna znajomość przepisów bezpieczeństwa pożarowego, nieostrożność, lekkomyślność a także niedbalstwo i niefrasobliwość osób i użytkowników obiektów
E. Brak nadzoru i wymagalności do podległych pracowników a także pacjentów, w przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa pożarowego i respektowania obowiązujących zakazów.
F. Zaprószenie ognia w czasie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.
G. Stosowanie materiałów łatwo zapalnych niezgodnie ze wskazaniami producenta.
H. Użytkowanie urządzeń grzejnych (piecyki, czajniki) bez właściwego zabezpieczenia i wymaganego zezwolenia.
I. Zwarcie instalacji elektrycznej na skutek przeciążeń instalacji, starzenia się izolacji, zużycia gniazd, wyłączników, opraw instalacji elektrycznej, pęknięcia żarówek.
J. Prowizoryczne naprawy osprzętu instalacji elektrycznej i podłączenia do tablic rozdzielczych.
K. Brak, niewłaściwa lub nieterminowa konserwacja urządzeń i instalacji elektrycznych, gazowych i odgromowych.
L. Niewłaściwe zabezpieczenie prac spawalniczych, acetylenowego cięcia metali oraz innych prac pożarowo niebezpiecznych, a także brak lub powierzchownie prowadzona kontrola miejsc ich wykonywania w określonych okresach czasu po ich zakończeniu.
M. Niewłaściwe składowanie towarów i stosowanie cieczy palnych (niebezpiecznych) niezgodnie z warunkami bezpieczeństwa, określonymi przez producenta czy dystrybutora.
N. Pozostawienie włączonych odbiorników energii elektrycznej po zakończeniu pracy.
O. Podpalenia umyślne.

MOŻLIWOŚCI ROZPRZESTRZENIENIA SIĘ POŻARU.

Rozwój pożaru w obiekcie uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi budynkami oraz kondygnacjami. Rozprzestrzenianie ognia może następować poprzez:

- palne elementy konstrukcyjne budynku (stropy, ściany, sufity podwieszone, okładziny ścian itp.), wystroju oraz wyposażenia wnętrz,

• systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektroenergetycznej,

Oprócz rozprzestrzeniania ognia, istotne jest również przenikanie na poszczególne kondygnacje oraz do pomieszczenia, dymów i gazów pożarowych poprzez otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe), kanały instalacyjne. Powstały pożar rozprzestrzeniał się będzie po występujących elementach palnych wyposażenia i wystroju wnętrza pomieszczenia poprzez przemieszczanie się płomienia po tych elementach będących ze sobą w styczności oraz poprzez promieniowanie cieplne równomiernie we wszystkich kierunkach od miejsca jego powstania czyli ogniska pożaru. Równomierność rozprzestrzeniania się pożaru we wszystkich kierunkach może zaniknąć w przypadku występowania ciągów wentylacyjnych znajdujących się w pomieszczeniach jak również powstałych w wyniku pozostawienia otwartych otworów okiennych lub drzwiowych. Następujący w trakcie rozgorzenia pożaru wzrost temperatury spowoduje pękanie szyb w oknach przez co nastąpi nieograniczony dopływ tlenu do ogniska pożaru i zintensyfikuje proces palenia. Wystąpić może rozprzestrzenianie się pożaru w obrębie pomieszczenia jak również w poziomie na sąsiednie pomieszczenia i ciągi komunikacyjne.
Szybkość rozprzestrzeniania się pożaru ograniczyć można do czasu przybycia jednostki ratowniczej poprzez usunięcie czyli ewakuację materiałów palnych z drogi rozprzestrzeniania się pożaru, prowadzenie działań gaśniczych z użyciem podręcznego sprzęty gaśniczego jak również poprzez ograniczenie dopływu tlenu do ogniska pożaru zamykając wszelkie występujące w obrębie pomieszczenia objętego pożarem otwory. Na zewnątrz płonącego pomieszczenia pożar może rozprzestrzeniać się przez wszelkiego rodzaju nieszczelności, między innymi poprzez drzwi i okna.

Przez otwory okienne przeniesienie się ognia może nastąpić:

- bezpośrednio - na skutek zapalenia sąsiedniego pomieszczenia przez wydobywające się na zewnątrz płomienie.
- pośrednio - na skutek promieniowania cieplnego ogniska pożaru.

Stosowane drzwi drewniane mają bardzo małą odporność ogniową i stanowią drogę rozprzestrzeniania się pożaru. Pod działaniem ciepła najszybciej ulegają zniszczeniu okolice spojenia ścian. Wówczas, nawet przez małe szczeliny , do sąsiednich pomieszczeń łatwo mogą przenikać gorące gazy pożarowe doprowadzając do zapalenia znajdujących się tam materiałów palnych.
Pożar może przenikać również przez szczelne, niepalne ściany i stropy. Jeżeli wskutek długotrwałego pożaru ściana lub strop rozgrzeje się do temperatury 200 - 300 ^{0}C po stronie przeciwnej od miejsca pożaru, mogą wówczas zapalić się palne materiały przylegające do ściany lub znajdujące się przy stropie.

ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU

W punkcie powyżej przeprowadzono analizę przyczyn pożaru mogących wystąpić w budynkach (punkty od A-K). Stąd można ustalić zasady profilaktyki pożarowej dla tych źródeł i tak:

Odnośnie do w/w punktów:

A. zabronić składowania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5m od:

- urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C ,
- linii kablowych o napięciu powyżej 1kV , przewodów uziemiających , czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V,

B. nie dopuszczać do przegrzania się instalacji, teletechnicznych i komputerowych, stosować odpowiednie wielkości zabezpieczeń obwodów elektrycznych itp.,

C. zabronić używania ognia otwartego w pomieszczeniach, magazynowych, technicznych oraz kontrolować przestrzeganie zakazu palenia papierosów,

D. prace niebezpieczne pożarowo prowadzić zgodnie z wytycznymi zawartymi w instrukcji,

E. zabronić stosowania środków chemicznych łatwopalnych, past łatwopalnych niezgodnie z instrukcją stosowania tych środków. Materiały te składować zgodnie z wymaganiami producenta. Każdorazowo przeszkolić osoby użytkujące środki łatwopalne. Utrzymać ilości tych materiałów na stanowisku pracy nie przekraczające dobowe zapotrzebowanie. Przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych przekraczający wielkość dobową w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu,

F. zabronić użytkowania grzejników, piecyków bez pisemnego zezwolenia,

G. zobowiązać konserwatora instalacji elektrycznej do prowadzenia przeglądu stanu technicznego osprzętu instalacji elektrycznej. Na bieżąco prowadzić badania okresowe stanu izolacji przewodów,

H. zabronić wszelkich napraw instalacji przez osoby nieuprawnione , zabezpieczyć tablice rozdzielcze przed dostępem osób niepowołanych,

I. ciecze palne oraz materiały niebezpieczne przechowywać i stosować zgodnie z wytycznymi producenta, przechowywać materiały niebezpieczne w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,

J. zanieczyszczone szmaty i czyściwo przechowywać w szczelnych pojemnikach wykonanych z materiałów niepalnych,

K. wszystkie wycieki cieczy łatwopalnych powinny być natychmiast usuwane poprzez posypywanie trocinami lub piaskiem a nasiąknięte trociny czy piasek należy niezwłocznie usunąć w miejsce do tego celu przeznaczone,

L. zobowiązać pracowników do wyłączania odbiorników prądu elektrycznego po zakończeniu pracy ,wprowadzić nadzór nad przestrzeganiem tego plecenia,

M. zobowiązać ochronę obiektu (gdy występuje) do okresowego sprawdzania i nadzoru pomieszczeń w zakresie przebywania osób niepowołanych.

Drogi rozprzestrzeniania się pożaru

Pożar w budynkach rozprzestrzeniał się będzie po stałych materiałach palnych, które stanowią w przeważającej mierze papier, drewno, czyściwo, szmaty oraz tworzywa sztuczne. Efektem powstania pożaru w pierwszej fazie jest dym o charakterystycznym zapachu palonego drewna lub tworzyw sztucznych. Już po kilku minutach od powstania pożaru w pomieszczeniu, wyczuwalna jest podwyższona temperatura. W drugiej fazie pożaru, gdy objęte jest nim całe pomieszczenie, jego rozprzestrzenianie następuje przez okna, drzwi i ściany działowe. W przypadku gdy drzwi do pomieszczeń są otwarte lub spalone, rozgrzane gazy pożarowe wypełniają korytarz i drogą konwekcji, przemieszczają się klatką schodową na wyższe kondygnacje. W wyniku penetracji rozgrzanych gazów pożarowych następuje zapalenia się materiałów położonych dalej od źródła pożaru np. wyposażenia korytarza. Temperatura pożaru może osiągnąć 600°C w miejscu bezpośredniego oddziaływania. W miejscach odległych temperatura zależna jest od ciągu powietrza (jest ona wyższa przy stropach). Temperatura ponad 200°C bez obecności płomieni powoduje zapalenia się materiałów drewnianych i drewnopodobnych oraz topnienie tworzyw sztucznych w wydzieleniem palnych produktów rozkładu termicznego. Wzrost temperatury i wypieranie powietrza przez dymy, powoduje zmniejszenie się ilości tlenu. Zmniejszające się ilości tlenu i przejrzystość powietrza oraz wysoka temperatura utrudniają działanie ludzi w akcji ratowniczej. W warunkach pożaru następuje osłabienie lub zniszczenie konstrukcji budynku. Czas trwania pożaru i jego niszczące działanie jest proporcjonalne do ilości materiałów palnych w tego typu budynkach (500MJ/m^2) pożar będzie trwał nie krócej niż 1 godz. Pożar napotykając na przegrody stosowane w budownictwie może ulec lokalizacji. Drogi ewakuacyjne (korytarze) oddzielone są od pomieszczeń ścianami, które w warunkach pożaru, zapobiegają jego rozprzestrzenianiu przynajmniej przez okres 30 minut. Stropy i mury nośne ulegają zniszczeniu po czasie dłuższym niż zakładany czas trwania pożaru.

UWAGA:
Istnieje realna możliwość zadymienia budynku w stosunkowo krótkim czasie.
Zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi wynikało będzie z szybkiego rozprzestrzeniania się dymów w budynku.

7. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU.

7.1. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW/LOKATORÓW.

W przypadku powstania pożaru lub otrzymania wiadomości o pożarze należy:

- Ustalić dokładne miejsce powstania pożaru, określić drogi jego rozprzestrzeniania się i stopień zagrożenia dla sąsiednich pomieszczeń.
- Natychmiast zaalarmować ochronę obiektu (gdy występuje) lub straż pożarną i powiadomić wszystkich pracowników i osoby przebywające na campingu.
- Informacje o powstałym pożarze przekazać Administratorowi budynku aktualnie przebywającym na terenie obiektu lub osobie zastępującej. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym, wspólnie z osobami znajdującymi się w sąsiedztwie pożaru.
- Przeprowadzić ewakuację osób znajdujących się w strefie pożaru.
- Do czasu przybycia straży pożarnej, kierowanie akcją obejmuje Administrator budynku.

7.2. SPOSÓB ALARMOWANIA

Instrukcja alarmowania na wypadek powstania pożaru powinna znajdować się w miejscu stałego dozoru obiektu.

1. Zaalarmować dostępnym telefonem straż pożarną - tel. 998 lub 112.

2. Treść meldunku o pożarze powinna zawierać informacje:
   a) o miejscu, kondygnacji, pomieszczeniu, w którym powstał pożar,
   b) o rodzaju palącego się materiału,
   c) o ewentualnym zagrożeniu życia ludzkiego,
   d) o nazwisku zgłaszającego i numerze telefonu, z którego zostało przekazane zgłoszenie o pożarze,

Ponadto zgłaszający powinien udzielić innych wyczerpujących informacji według pytań dyspozytora straży pożarnej.

Jeżeli podjęto decyzję o ewakuacji należy podać:

a) zakres ewakuacji,
b) liczbie osób przewidzianych do ewakuacji,
c) sposobach i kolejności opuszczania obiektów,
d) miejsce zbiórki osób ewakuowanych.

Uwaga ! : po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę, odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

Budynek usytuowany jest 1,2 km m od najbliższej Jednostki Państwowej Straży Pożarnej (KP PSP Giżycko) w której to rejonie działania się znajduje. Teoretyczny czas przybycia pierwszego zastępu od chwili przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora Powiatowego Stanowiska Kierowania to ok. 3 minuty.

7.3. POSTĘPOWANIE PRACOWNIKÓW/LOKATORÓW W PRZYPADKU ZAGROŻENIA SPOWODOWANEGO POWSTANIEM POŻARU.

1. Równolegle z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdujących się w budynku.

2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Administrator budynku w razie jej nieobecności osoba wyznaczona. Każdy pracownik/dzierzawca zobowiązany jest podporządkować się poleceniom kierującego akcją.

3. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:

   a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,

   b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),

   c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,

   d) nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,

   e) otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy,

   f) wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.

ODCIĘTA DROGA EWAKUACYJNA...

- oddal się jak najdalej od źródła zagrożenia,
- przejdź do ograniczonego pomieszczenia, zamknij drzwi,
- w przypadku przedostawania się dymu otwórz okna, zachowaj spokój,
- wzywaj pomocy, pamiętaj, że pomoc nie może być udzielana wszystkim jednocześnie,
- opuszczanie budynku drogami innymi niż drzwi, korytarz, klatka schodowa - ostateczność (zagrożenie zdrowia lub życia).

8. ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ WŁAŚCICIELA, ZARZĄDCY LUB UŻYTKOWNIKA W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej właściciel, użytkownik lub zarządca obiektu oraz placów składowych jest obowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagania przeciwpożarowe. Aby warunek ten był realizowany niezbędnym jest określenie dla wszystkich osób, związanych z budynkiem obowiązkami pracowniczymi - zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego obiektu.
Uznając odpowiedzialność ustawą Właściciela/Zarządcę budynku określa się jednocześnie zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich osób przebywających na terenie Budynku Wielorodzinnego ul. Mazurska 110, 11-511 Rydzewo.

A. <u>Wszyscy pracownicy/dzierżawcy i osoby</u> bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za wykonanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

1. Znajomość zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.
2. Znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru, orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.
3. Znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia, udział w akcji gaśniczo-ratowniczej przez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją,
4. Udział w szkoleniach i ćwiczeniach przeciwpożarowych.
5. Niezwłoczne zgłaszanie usterek mogących spowodować pożar osobom kompetentnym do ich usuwania, przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w obszarze zajmowanego stanowiska.

Odpowiedzialność za sprawy ochrony przeciwpożarowej ponosi Właściciel/Dzierżawca budynku lub pomieszczeń, który zgodnie z zapisami ustawy o ochronie ppoż. oraz rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających.

B. Właściciel w szczególności odpowiada za:

1. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez wszystkich pracowników,
2. Wydawanie poleceń mających na celu usuniecie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu obiektu,

3. Planowanie oraz organizacja remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji w budynku z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
4. Kierowanie akcją gaśniczo-ratowniczą lub ewakuacyjną po powstaniu w budynku pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczych,
5. Współpracę pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożeń oraz prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
6. Wyposażenie budynków w sprzęt ratowniczy i pożarniczy oraz środki gaśnicze,
7. Przygotowanie pomieszczeń w budynkach do prowadzenia działań gaśniczo-ratowniczych,
8. Uwzględnienie w programach szkoleń zawodowych tematyki ochrony przeciwpożarowej.

9. WYTYCZNE PRZEPROWADZENIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiektach, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleń dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;

Dla pracowników, dzierżawców i osób przebywających w budynku

WYZNACZA SIĘ JAKO MIEJSCE EWAKUACJI LUDZI

plac przed Budynkiem

Ewakuacja z obiektów powinna być przeprowadzona w przypadku, gdy:

- pożar nie został ugaszonych w zarodku stwarza zagrożenie dla ludzi,
- w pomieszczeniach znajdujących się na kierunku rozprzestrzeniania się pożaru, oraz na kondygnacjach powyżej znajduje się osoby,
- zachodzi możliwość przedostania się ognia na sąsiednie kondygnacje lub pomieszczenia.

Ewakuacja pracowników/dzierżawców i osób przebywających w budynku może nastąpić również w wypadku:

- klęski żywiołowej,
- otrzymania wiadomości o podłożeniu niebezpiecznego ładunku ,
- awarii przemysłowej,
- katastrofy budowlanej,
- wystąpienia okoliczności stwarzającej zagrożenie ze strony substancji toksycznych, cieczy żrących , substancji radioaktywnych – połączone z zagrożeniem życia ludzkiego,
- wystąpienia miejscowego zagrożenia lub innej sytuacji wymagającej przeprowadzenia akcji ewakuacyjnej.

Zakres zadań do wykonania będzie zależny od sytuacji pożarowej i występującego zagrożenia. Rozdział konkretnych zadań ustala Kierujący lub osoba uprawniona do wydawania decyzji o rozpoczęciu ewakuacji. Ogłoszenie decyzji o rozpoczęciu ewakuacji musi być przekazane w sposób spokojny, a jednocześnie zakazujący i sugestywny, aby osiągnąć zamierzony cel, którym jest opuszczenie zagrożonych pomieszczeń.
Do czasu przybycia jednostek straży pożarnej akcją ewakuacyjno - gaśnicza kieruje Administrator budynku lub wyznaczona osoba. Następnie podporządkowuje się dowódcy przybyłej jednostki i informuje go o zaistniałej sytuacji i wydanych dotychczas poleceniach.

Wskazania ogólne

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku , **decyzje o podjęciu ewakuacji podejmuje Właściciel/Zarządca budynku, lub osoba zastępująca.**

Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (kondygnacji, budynku itp.), a także musi określać drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

1. Niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników/lokatorów i osoby przebywające na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji. Do powiadomienia można wykorzystać środki łączności

wewnętrznej. Ustalono, że sygnałem do ewakuacji obiektu są ustne komunikaty ogłaszane przez pracowników obiektu.

2. Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji grup osób, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia.

3. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

4. Ewakuacja osób przebywających na terenie obiektu, a nie będących jej użytkownikami, odbywa się samodzielnie poprzez wyjścia oznaczone napisami „WYJŚCIE EWAKUACYJNE".

5. Podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne, a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne, do wyjścia poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektów. O koncentracji osób ewakuowanych poza strefami zagrożonymi pożarem decyduje kierujący akcją ewakuacyjną.

6. Osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach.

7. W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków, ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.

8. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. **Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie.** Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy **poruszać się wzdłuż ścian**, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

9. Ewakuacja mienia nie **może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.** Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystywać wszystkie dorosłe sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.

10. Po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku czy zagrożonej strefy, opiekun danej grupy osób, zobowiązany jest do sprawdzenia, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzanie pomieszczeń budynku.

11. W przypadku przybycia Jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

Osoby odpowiedzialne za wyprowadzenie osób z zagrożonych pomieszczeń powinny pamiętać, że przed opuszczeniem podległych mu pomieszczeń do ewakuacji powinien je sprawdzić. Zadymienie może utrudniać przeszukanie zagrożonego obszaru, ale należy w poszukiwaniu osób w zadymionych salach i pomieszczeniach podczas opuszczania terenu szukać we wszystkich możliwych miejscach , w których mógł schronić się człowiek , a więc:

- pod stołem ;
- za szafkami;
- we wnękach;
- za zasłonami;
- w umywalniach i toaletach.

Osób należy poszukiwać wszędzie ,nawet tam gdzie pozornie zdawałoby się to niemożliwe

Obowiązki osób funkcyjnych dotyczących sytuacji awaryjnych.

Podstawowe obowiązki Właściciela/Zarządcy budynku:

- Określić środki i sposoby ogłoszenia alarmu o niebezpieczeństwie;
- Określić sposób alarmowania jednostek straży pożarnej;
- Określić warunki ewakuacji poprzez wykorzystanie wszystkich dostępnych dróg komunikacji ogólnej (korytarze ,klatki schodowe);
- Określić kierunki ewakuacji z poszczególnych pomieszczeń kondygnacji obiektu (budynku) oraz podać kolejność ewakuacji ludzi w zależności od stanu zdrowia ewakuowanych i od miejsca pożaru;
- Określić w poszczególnych pomieszczeniach liczbę osób przewidzianych do udziału w akcji ewakuacyjnej;
- W razie wybuchu pożaru w budynku – organizować i kierować ewakuacją osób i mienia.

Podstawowe obowiązki osób przebywających w poszczególnych mieszkaniach

Po ogłoszeniu sygnału alarmowego i wydaniu decyzji o ewakuacji – osoby obowiązane są:

- otworzyć drzwi ze wszystkich pomieszczeń na korytarz;
- wyłączyć wszystkie odbiorniki energii elektrycznej i gazu;
- znać ilość osób podlegających ewakuacji;

- zawiadomić osoby postronne o konieczności ewakuacji, apelować o zachowanie spokoju;
- określić sposoby ewakuacji i jej kolejność;
- wskazać kierunki ruchu i miejsce zbiórki;
- nie dopuszczać do przebiegu ewakuacji samoczynnej, chaotycznej i przypadkowej ;
- zapewnić ewakuowanym osobom wzajemną opiekę i pomoc medyczną;
- sprawdzić wszystkie pomieszczenia, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia i kondygnacje budynku.

Zgodnie z § 17.1 Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. Dz. U. Nr 109 poz.719. "Właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu".

SCHEMAT MODELOWY

PRZEBIEGU EWAKUACJI

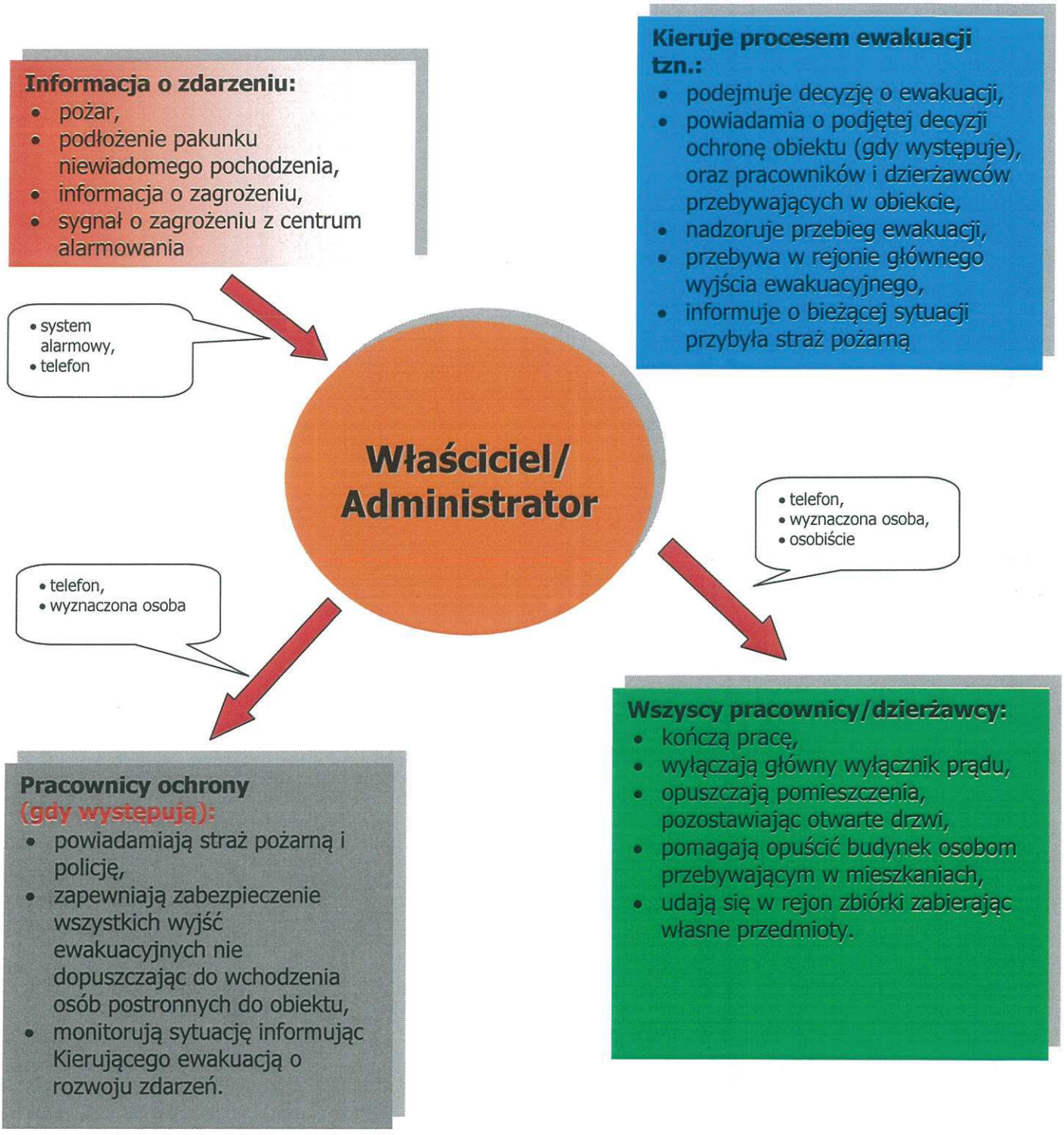

PN-N-01256-02:1992 Znaki bezpieczeństwa - Ewakuacja.

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Znaczenie
1	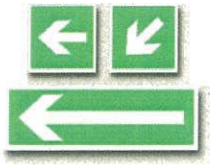	Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Drzwi ewakuacyjne	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Przesunąć w celu otwarcia	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwnych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone.
5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
6	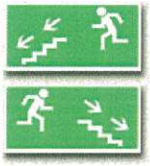	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
7		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
8		Pchać, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9		Ciągnąć, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

11. ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO, ZNAKÓW BEZPIECZEŃSTWA POŻARNICZYCH ORAZ ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH

Do prowadzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronną ocenę elementów, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru.

Ogólnie rzecz biorąc, spalanie się czegokolwiek jest procesem chemicznym, w czasie którego występuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem (najczęściej tlenem), podczas którego wydziela się światło, ciepło i inne produkty spalania. Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia (bodźca energetycznego). Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu tj.:

1. Usunięcie materiału palnego lub uczynienie go (w różny sposób) niepalnym w lokalnie występujących warunkach,
2. Eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego),
3. Odcięcie dostępu utleniacza do miejsca pożaru.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożarów w zarodku, tj. w pierwszej fazie jego trwania.
Funkcja podręcznego sprzętu gaśniczego polega bądź to na działaniu jednostkowym, tj. chłodzeniu materiału palnego, bądź na odcięciu od niego dostępu tlenu, albo oba te mechanizmy gaśnicze występują jednoczenie.
Do podręcznego sprzętu gaśniczego zalicza się: gaśnice, agregaty gaśnicze i koce gaśnicze.

11.1. PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

Przy doborze i rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku uwzględniono przepisy Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21.04.2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 80 z 2006 r poz.563/.
W szczególności uwzględniono następujące zasady:
Co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg lub 3 dm^3 przypada na każde 100 m^2 powierzchni strefy pożarowej.

Do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice płynowe, pianowe lub proszkowe (wypełnione proszkiem fosforanowym).

Do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych, topiących się) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe .

Do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem E (urządzeń elektrycznych pod napięciem lub materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe.
Sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń.
Oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polskimi Normami.
Odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.

Zgodnie z powyższymi zasadami w budynku przewiduje się do gaszenia pożarów grup A, B, C, - gaśnice proszkowe, gaśnice płynowe i gaśnice śniegowe.
Dla wszystkich typów gaśnic ilość środka gaśniczego nie może być mniejsza niż 2 dm^3 (2 kg) – dopuszcza się według w/w parametrów wielkości gaśnic dostępne w handlu, posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej.
Przyjmuje się następującą zasadę rozmieszczenia rodzajów gaśnic;

⇒ gaśnice płynowe lub proszkowe w miejscach ogólnodostępnych budynku /korytarze, pomieszczenia administracyjne/,

⇒ gaśnice śniegowe na terenie zaplecza technicznego,

Charakterystykę techniczno użytkową gaśnic płynowych, śniegowych i proszkowych (wypełnionych proszkiem fosforanowym) z podstawowymi parametrami wybranych wielkości gaśnic przedstawi się w załączeniu.

Przykłady oznaczenia gaśnic (etykiety)

Lp.	Grupy pożarów :	Oznaczenie
A	Pożar ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia itp. drewna, węgla, papieru, tkanin, itp.	
B	Pożar cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wytwarzającego się przy pożarze itp. benzyna, alkohole, tłuszcze, smoła, itp.	
C	Pożary gazów palnych itp. metan, propan, gaz miejski, itp.	
D	Pożary metali lekkich reagujących z wodą, itp. pożary sodu, magnezu.	
F	Pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych	

Typy gaśnic (1)

Gaśnice pianowe. Agregaty pianowe

ZALETY

- zapewnia szybkie chłodzenie przez skroplenie środka w kontakcie z pożarem
- tworzy powłokę odcinającą wydzielanie par palnych cieczy i uniemożliwia ponowne zapalen

ZASTOSOWANIE

- pożary grupy A, B

PRZECIWWSKAZANIA

- nie gasić:
  - ciał reagujących z wodą, jak np. sód, potas, karbol, wapno
  - ciał palących się w postaci żaru w wysokich temperaturach
  - instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę bezpieczeństwa
- nacisnąć dźwignię
- skierować zawór na źródło ognia naciskając dźwignię

Typy gaśnic (2)

Gaśnice śniegowe. Agregaty śniegowe

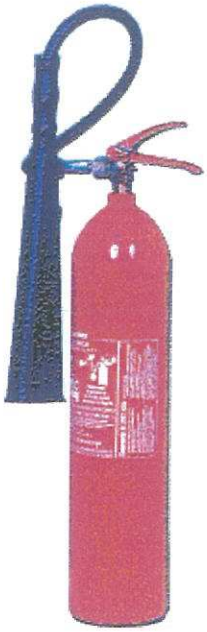

ZALETY

- środek gaśniczy nie wymaga do uwolnienia czynnika wyzwalającego
- zbija mechanicznie płomień dzięki sile podmuchu
- działa tłumiąco wypychając tlen gazem obojętnym
- działa chłodząco, temperatura CO_2: –78°C
- nie pozostawia śladów po użyciu
- stosuje się do gaszenia urządzeń pod napięciem

ZASTOSOWANIE

- pożary grupy B i C
- urządzenia i instalacje pod napięciem do 1 kV

PRZECIWWSKAZANIA

- nie wolno gasić:
  - pożarów siarki, węgla, metali lekkich, materiałów, obok których są związki cyjanków
  - palących się ludzi
  - silnie rozgrzanych elementów konstrukcji urządzeń

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę
- nacisnąć dźwignię uwalniającą CO_2
- wydajność kontrolować zaworem
- **zachować odległość 1m od urządzeń i instalacji elektrycznej**

Typy gaśnic (3)

Gaśnice proszkowe. Agregaty proszkowe

ZALETY

- nietoksyczność, neutralność
- duża zdolność penetracji ognia, chłodzenie i tworzenie warstwy izolacyjnej przed ogniem
- możliwość gaszenia urządzeń elektrycznych
- proszki fosforanowe posiadają zwiększoną odporność na wilgoć, wstrząsy i gaszą pożary grupy A
- gasi skutecznie pożary gazów

ZASTOSOWANIE

- proszki fosforanowe gaszą pożary grupy A, B, C
- proszki węglanowe gaszą pożary grupy B, C
- urządzenia elektryczne pod napięciem do 1 kV
- pożary grup D (proszek D)

PRZECIWWSKAZANIA

- nie powinno się gasić:
  - części ruchomych maszyn
  - komputerów i sprzętu elektronicznego

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę bezpieczeństwa
- nacisnąć dźwignię
- uwolniony proszek i jego wydajność kontroluje się zaworem

10.2. Hydranty wewnętrzne.

Hydrant wewnętrzny to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na sieci wodociągowej wewnętrznej, umożliwiające podanie strumienia wody do ogniska pożaru. Hydrant wyposażony jest w jeden lub dwa odcinki węża i prądownicę wodną, umieszczone w szafce hydrantowej. Hydrantów wewnętrznych używa się do gaszenia pożarów grupy A, tj. ciał stałych oraz do chłodzenia powierzchni przedmiotów znajdujących się w sąsiedztwie źródła ognia.
Zabrania się gaszenia nimi urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięcie.

Sposób użycia hydrantu wewnętrznego:

należy otworzyć szafkę, rozwinąć wąż, otworzyć zawór hydrantowy i skierować strumień wody na palące się materiały, zraszając powierzchnię, na której występuje proces palenia od brzegu ku środkowi. Przy pożarach przedmiotów ustawionych pionowo nie należy gasić od góry do dołu. Obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby.

11.3. Koc gaśniczy

Stanowi „płachtę" z włókna szklanego, całkowicie niepalną.
Koce gaśnicze przechowuje się w specjalnych futerałach.
Służą do tłumienia pożaru poprzez odcięcie dostępu powietrza do strefy spalania. Nadaje się do gaszenia niedużych powierzchniowo pożarów grup A,B,C.

W razie pożaru należy :

- ująć koc za uchwyt i wyciągnąć z futerału, zrywając plombę,
- podbiec z kocem do ognia, od strony wiatru,
- rozwinąć koc przez strzepnięcie,
- narzucić koc na palący się przedmiot,
- otulić obrzeża koca dookoła palącego się przedmiotu, odcinając w ten sposób dostęp powietrza,
- pozostawić koc, aż do całkowitego wygaśnięcia ognia.
- zachować ostrożność, gdyż istnieje niebezpieczeństwo poparzenia przez
- ognie żrące, które wydostają się spod obrzeża koca.

W przypadku gaszenia ludzi należy ratowaną osobę przewrócić i przykryć kocem.

TABLICE (ZNAKI) BEZPIECZEŃSTWA EWAKUACYJNE I POŻAROWE

Przy ustalaniu rodzaju i rozmieszczenia tablic bezpieczeństwa pożarniczych i ewakuacyjnych w obiekcie uwzględniono, charakter zagrożenia pożarowego, rozwiązania budowlano-instalacyjne obiektu, a także sposoby zagospodarowania powierzchni i pomieszczeń. Ilość rozmieszczonych tablic jest wielkością minimalną, niezbędną do prawidłowego oznakowania obiektu, a jeżeli powstanie potrzeba rozszerzenia zakresu i rodzaju oznakowania - należy przeprowadzić to zgodnie z zapisami polskich norm:

PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa - Ochrona przeciwpożarowa
PN-N-01256-02:1992 Znaki bezpieczeństwa - Ewakuacja

Dopuszcza się naniesienie znaków bezpieczeństwa ewakuacyjnych na oprawy lamp oświetlenia ewakuacyjnego, jako rozwiązanie alternatywne do umieszczenia graficznych symboli znaków na podłożu fotoluminescencyjnym.

Przykład znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej przedstawiono poniżej w tabelach:

PN-N-01256-01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.

Nr	Znak bezp.	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Zastosowanie
1		Uruchamianie ręczne	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych .
2		Alarmowy sygnalizator akustyczny	Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem nr 1,
3		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.
4		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak ten jest stosowany dla podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
5		Gaśnica	Znak ten jest stosowany do oznaczenia gaśnic.
6		Hydrant wewnętrzny	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
7		Drabina pożarowa	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem .
8		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
9		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	
10		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
11		Zakaz gaszenia wodą	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
12		Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
13		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.
14		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 3 i nr 10 do 13, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
15		Nie zastawiać	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej/,

12. INSTRUKCJA ALARMOWA W PRZYPADK POWSTANIA POŻARU

ALARMOWANIE

1. **Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:**

- Osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki.
- Państwową Straż Pożarną — tel. 998 lub z tel. kom. 112
- Właściciel/Zarządca obiektu — tel. 509 255 062

2. **Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu miejskiego lub w wewnętrznego z wyjściem do sieci miejskiej.**

4. **Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:**

- gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,
- co się pali - np. magazynek gospodarczy, pokój biurowy, szatnia, zaplecze socjalne itp.,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,
- numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

Pogotowie Ratunkowe	999
Policję	997
Pogotowie gazowe	992
Pogotowie energetyczne	991
Pogotowie wodno-kanalizacyjne	994

AKCJA GAŚNICZO-RATOWNICZA

1. **Równolegle z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej prowadząc:**

   a) ewakuację ludzi i mienia,
   b) akcję gaśniczą *(przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu).*

2. **Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Właściciel/Zarządca budynku lub osoby zastępujące go.**

   Kierujący akcją gaśniczo-ratowniczą wyznacza zadania i formy działań zgodnie z potrzebami bieżącymi oraz rozwojem sytuacji pożarowej.

3. **Każda osoba przystępująca do akcji gaśniczo-ratowniczej powinna:**

   - w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
   - spowodować wyłączenie dopływu prądu elektrycznego do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem,
   - usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe toksyczne, a także cenne maszyny i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji, itp.
   - pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenie objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich.

ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

1. **Wyznaczony przez Właściciela/Zarządcę budynku pracownik jest odpowiedzialny za:**

   - zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzeliskowego w celu zapobiegania powstaniu pożaru wtórnego,
   - przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności przyczyn powstania i rozprzestrzeniania pożaru.

2. **Działania związane z w/w poleceniami powinny być szczegółowo udokumentowane.**

13. ZASADY GASZENIA POŻARÓW PODRĘCZNYM SPRZĘTEM GAŚNICZYM

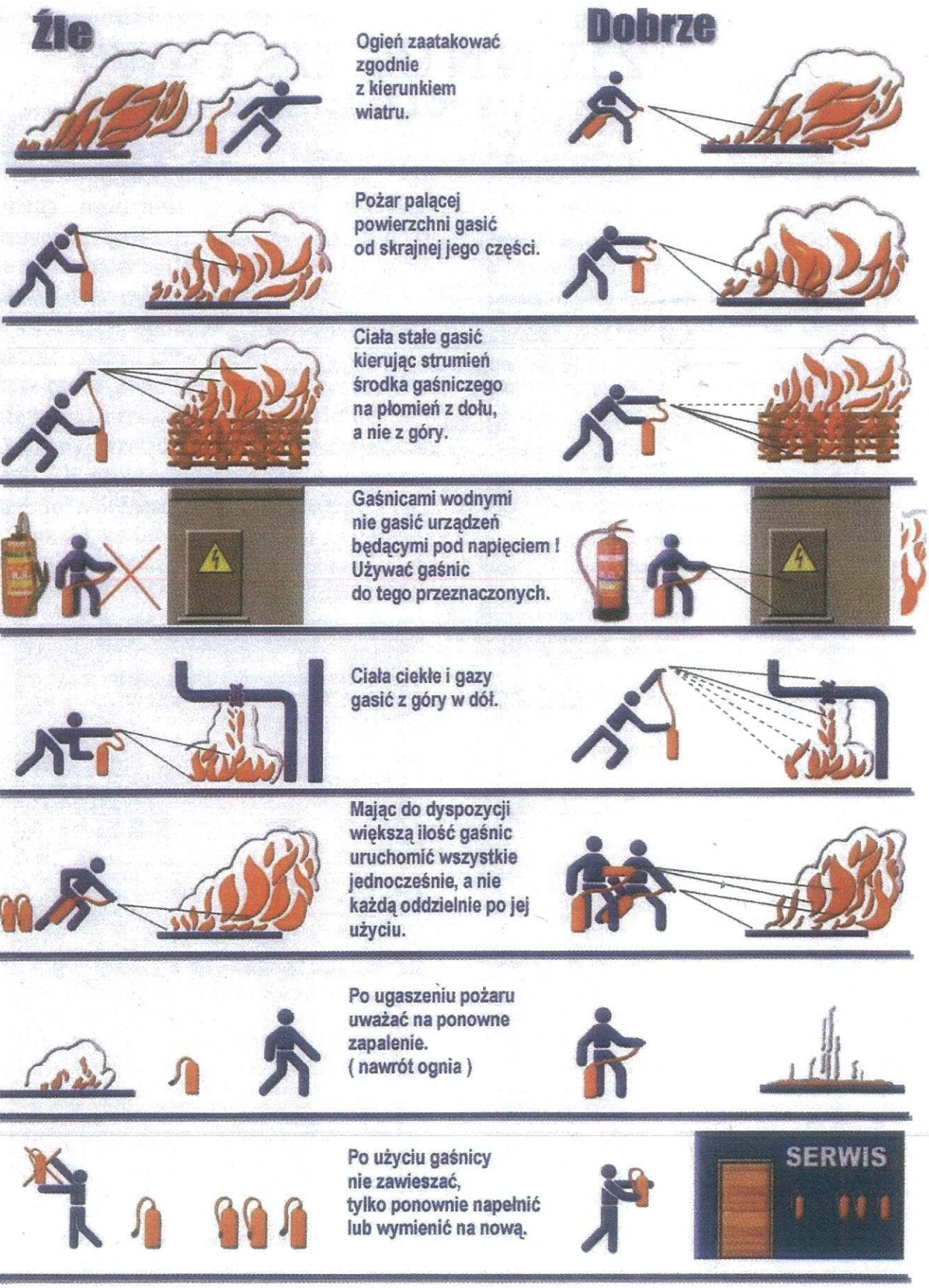

14. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO – NIEBEZPIECZNYCH

W oparciu o zapisy Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, wprowadza się instrukcję zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych na terenie Budynku Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, ul. Pionierska 13 określonych w niniejszym rozdziale.

1. Niniejsza instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych oraz o kreślenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa w pkt 2.

2. Pod pojęciem prac pożarowo-niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace, nieprzewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak:
   - *prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu i na przyległym do niego terenie, na których występują materiały palne,*
   - *prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych,*
   - *wszelkie prace remontowo-budowlane prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem,*

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności:

A. Prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
- podgrzewanie lepiku, smoły itp.
- rozniecanie ognisk,
- używanie materiałów pirotechnicznych.

B. Prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe:
- przygotowanie do stosowania gazów, pyłów i cieczy,
- stosowanie tych pyłów i cieczy do malowania, lakierowania,
- klejenia, mycia, nasycania,
- suszenie substancji palnych,
- usuwania pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

3. Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu (pomieszczeń, terenu), gdzie prace są prowadzone.

4. Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace pożarowo-niebezpieczne na terenie obiektu.

5. Obowiązek zapoznania pracowników z treścią instrukcji należy do Właściciela budynku, zatrudniającego tych pracowników lub zawierającego umowy w których przewidziane są do wykonywania prace pożarowo-niebezpieczne. Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów dotyczących realizacji w/w prac.

6. Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

ZASADY ORGANIZACYJNE PRZY USTALANIU ZABEZPIECZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH

1. Prace pożarowo-niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed, w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.

2. Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

3. Zasady działania Komisji, o której mowa w pkt. 2 są następujące:

Skład osobowy Komisji tworzą:
- Przedstawiciel Właściciela budynku – Przewodniczący,
- Kierownik grupy/firmy wykonującej prace – Członek,
- Bezpośredni użytkownik powierzchni, na której prace są prowadzone – Członek,

Skład osobowy Komisji może być zwiększony o niezbędnych specjalistów na wniosek Przewodniczącego.
Prace komisji organizuje jej Przewodniczący.
Komisja realizuje swoją działalność sporządzając „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo-niebezpiecznych wg wzoru podanego w załączeniu.
Po spełnieniu wszystkich wymagań określonych w „Protokóle ...” wydawane jest „Zezwolenie na prowadzenie prac pożarowo-niebezpiecznych”.

Po zakończeniu realizacji prac potwierdzonym wpisem do zezwolenia zgodnie z „Protokółem" następuje kontrola bezpieczeństwa pożarowego w zakresie związanym z prowadzonymi pracami. Pozytywny wynik kontroli z adnotacją o zakończeniu prac odnotowywany jest w dokumentacji prac.

4. Zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych w trakcie ich wykonywania oraz po ich zakończeniu należy powierzać osobom posiadającym do tego odpowiednie przygotowanie.

5. Po zakończeniu prac całość dokumentacji Przewodniczący przechowuje w dokumentacji technicznej obiektu.

6. Dla prac pożarowo-niebezpiecznych:
   - prowadzonych w miejscach i pomieszczeniach, w których nie ma materiałów i mediów, a możliwość przeniesienia ciepła drogą przewodzenia oraz konwekcji par i gazów została całkowicie wyeliminowana,
   - prowadzonych w trybie nagłym, celem usunięcia awarii lub likwidacji rozprzestrzeniania jej skutków (konieczność podjęcia natychmiastowych działań w krótkim czasie),
   - prowadzonych w ramach krótkotrwałych prac naprawczych o niewielkim zasięgu, w związku z bieżącą konserwacją budynku,

Wprowadza się uproszczony tryb organizacji zabezpieczenia prac pożarowo- niebezpiecznych.

1. Uproszczony tryb organizacji zabezpieczenia w/w prac obejmuje:
   - funkcję Przewodniczącego Komisji realizuje użytkownik powierzchni, na której odbywa się praca.
   - dokumentacja zabezpieczenia prac polega na dokonaniu wpisu do „Książki prac pożarowo-niebezpiecznych" z pominięciem formularzy, o których mowa w pkt 3

   Pozostałe zasady organizacji zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych, ujęte w pkt 3, 4, 5 pozostają bez zmian.

2. Wpis do „książki prac pożarowo-niebezpiecznych" powinien zawierać"
   - nazwę i określenie miejsca, w którym prace będą prowadzone,
   - charakterystykę- technologię przewidzianych prac,
   - sposób zabezpieczenia ppoż. miejsca wykonywania prac,
   - osobę odpowiedzialną za przygotowanie zabezpieczenia ppoż. prac,
   - osobę zezwalającą na rozpoczęcie prac i sprawującą nadzór nad ich przebiegiem,
   - osobę odpowiedzialną za kontrolę rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości kontroli),
   - podpisy w/w osób związanych z pracą pożarowo-niebezpieczną.

WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH

1. Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń,
b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych,
c) zabezpieczeniu np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi,
d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych, itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajduje się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo-niebezpiecznymi,
g) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac pożarowo-niebezpiecznych m.in.: napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp., materiałów osłonowych izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac, niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac,
i) zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych.

2. Przy wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i płynów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

a) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany. Zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
b) pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
c) po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących

d) się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe, ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach stanowiska, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,

e) prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.

3. Miejsce wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.

4. Po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych w pomieszczeniu i pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tlących się lub żarzących cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiekolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a następnie 8 godz. licząc od czasu zakończenia prac pożarowo-niebezpiecznych (czasookres i ilość kontroli określa komisja w protokóle zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych, w zależności od stopnia zagrożenia). Kontrolę przeprowadza ochrona na polecenie Właściciela budynku.

5. Prace pożarowo-niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

6. Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

7. W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

OBOWIĄZKI OSÓB ZWIĄZANYCH Z PRACAMI NIEBEZPIECZNYMI POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Właściciel budynku upoważniony do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac pożarowo-niebezpiecznych powinien w szczególności:

1. Znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe,

2. Dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo-niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu lub stanowisk,

przewidziane w protokóle zabezpieczenia prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,

3. Sprawdzać zabezpieczenie ppoż. stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć,

4. Wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występują nieprawidłowości,

5. Brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych.

Do obowiązków wykonawcy prac pożarowo-niebezpiecznych należy w szczególności:

A. Sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawdzone i należycie zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzenienia pożaru, ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokóle i zezwoleniu na prowadzenie prac,
B. Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
C. Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia, przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
D. Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
E. Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
F. Rozpoczynanie prac pożarowo-niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia,
G. Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac pożarowo-niebezpiecznych,
H. Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu, meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac czynności pożarowo-niebezpiecznych,
I. Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych nie zainicjowano pożaru,
J. Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo-niebezpiecznych.

PRZYKŁADY ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH

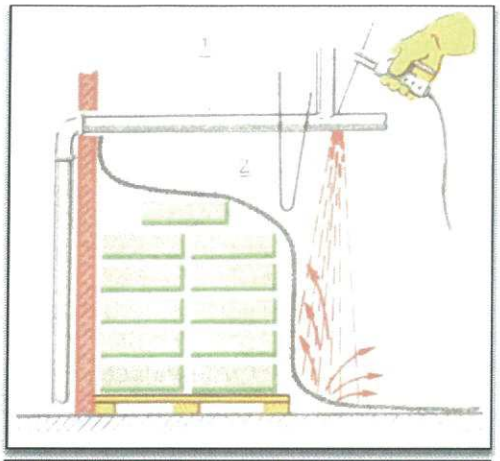

Rys.1. Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo:
1-ekran z blachy,
2-koc gaśniczy.

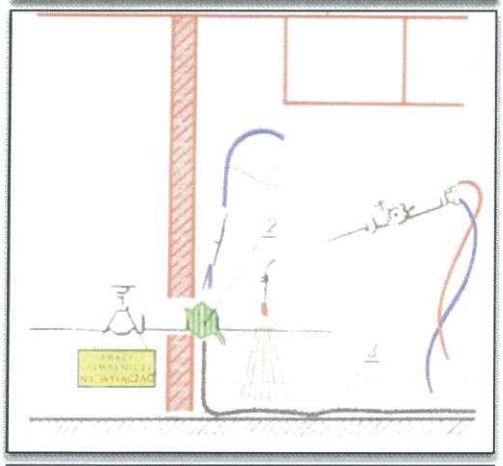

Rys. 2. Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić:
1-przewód doprowadzający wodę,
2-zwoje sznura z włókna niepalnego, 3-koc gaśniczy.

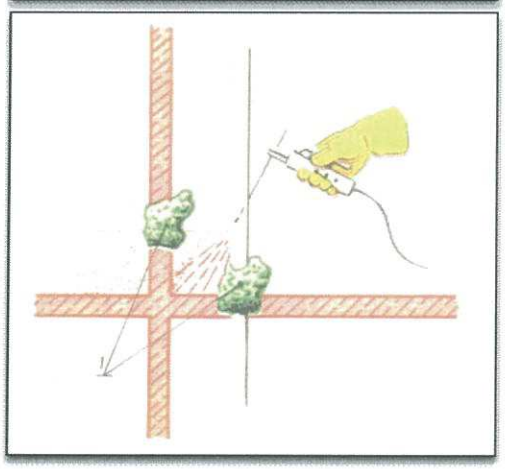

Rys.3. Wszystkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału – 1.

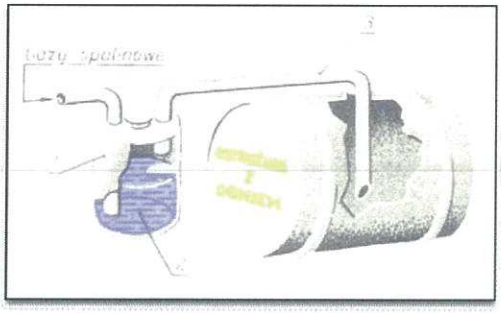

Rys. 7. Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę iskier:
1-łapaczka iskier,
2-woda,
3-przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika.

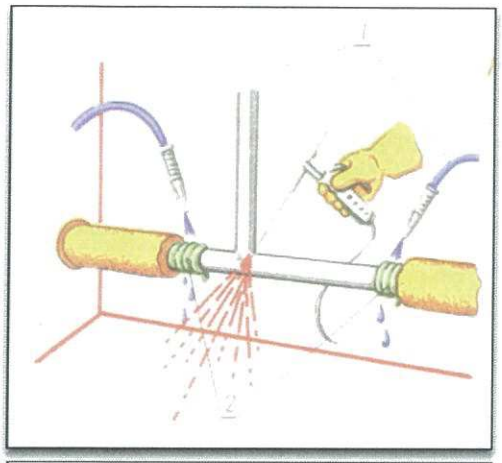

Rys. 4. Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku:
1-przewody doprowadzające wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego.

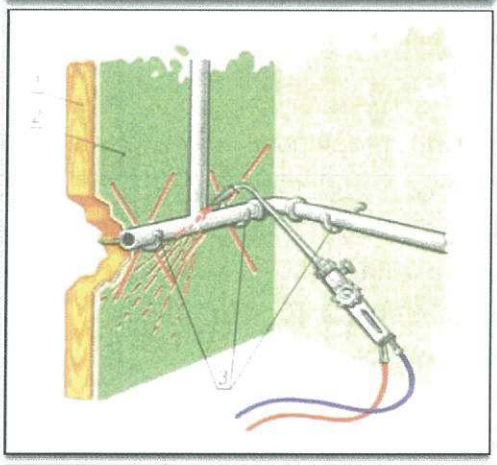

Rys. 5. Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić:
1-palna ścianka,
2-niepalna wykładzina,
3-haki podtrzymujące instalację.

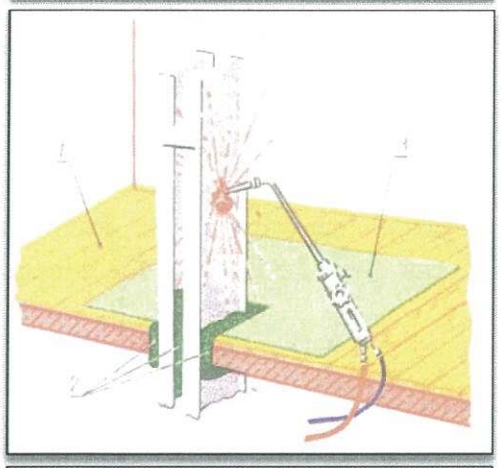

Rys. 6. Sposób prawidłowego spawania elementu metalowego konstrukcji przechodzącego przez drewniany strop:
1-drewniany strop,
2-szczeliwo z materiału niepalnego, 3-materiał niepalny (np. koc gaśniczy).

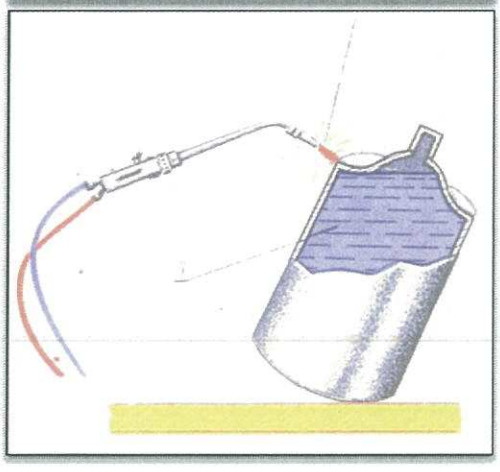

Rys. 8. Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą – 1.

15. SZKOLENIE PRZECIWPOŻAROWE PRACOWNIKÓW

1. Cel i zakres szkoleń

Celem szkoleń przeciwpożarowych jest zapoznanie pracowników z:

- zagrożeniem pożarowym występującym na terenie obiektu
- przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej budynków,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń ppoż.,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku.

Do udziału w szkoleniu przeciwpożarowym zobowiązani są wszyscy pracownicy.

2. Rodzaj szkoleń przeciwpożarowych

a) szkolenie **wstępne** obejmujące zapoznanie pracowników z „Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego",
b) szkolenie **instruktażowe** na stanowisku pracy, obejmujące zapoznanie nowoprzyjętego pracownika z:

- zagrożeniem pożarowym występującym na stanowisku pracy,
- przepisami, instrukcjami ppoż. i dokumentacją techniczno-ruchową dotyczącą maszyn oraz urządzeń na stanowisku pracy,
- zasadami przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym,
- zasadami alarmowania na wypadek powstania pożaru w obrębie stanowiska pracy,
- zasadami użycia urządzeń gaśniczych i przeciwpożarowych znajdujących się w rejonie stanowiska pracy,
- układem najbliższych dróg ewakuacyjnych i kierunkami ewakuacji z miejsca pełnienia obowiązków służbowych.
- odpowiedzialnością z tytułu nie przestrzegania przepisów ppoż.

c) szkolenie **informacyjne** - organizowane w związku z:

- wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu,
- wprowadzeniem na teren obiektu nowych urządzeń technologicznych, stwarzających zagrożenie pożarowe,
- zmianami przeznaczenia pomieszczeń i powierzchni pociągającymi za sobą wzrost zagrożenia pożarowego,
- zaleceniem kontrolowanych organów ochrony przeciwpożarowej.

3. Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń.

- szkolenie wstępne i informacyjne prowadzi /organizuje/ Właściciel obiektu, pomieszczenia, angażując w charakterze wykładowców osoby posiadające wymagane kwalifikacje,
- szkoleniu wstępnemu i instruktażowemu podlegają pracownicy przyjmowani do pracy przez Właściciela obiektu, przed przystąpieniem do wykonywania czynności zawodowych.

Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności zawodowych przed odbyciem w/w szkoleń jest niedozwolone.

- szkolenie informacyjne należy prowadzić w miarę potrzeb bieżących,

4. Dokumentacja szkoleń.

- dokumentację wstępnego i instruktażowego szkolenia ppoż. stanowi oświadczenie pracownika,

- dokumentację szkolenia informacyjnego stanowi notatka osoby prowadzącej szkolenie, zawierająca datę, miejsce, wykaz uczestników i program szkolenia.

16. WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

	Pogotowie Ratunkowe	999 lub 112
	Policja	997, 87 429-9200
	Straż pożarna	998
	Pogotowie Energetyczne	991, 87 428-7474
	Pogotowie Gazowe	992, 87 428-2530
	Pogotowie wodno - kanalizacyjne	994, 87 428 2530

OSOBY FUNKCYJNE

Lp.	Stanowisko	Nazwisko i imię	Nr telefonu	Nr telefonu
1.	Kierownik Centrum Integracji Społecznej	Małgorzata Bogdanowicz	509 255 062	
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

17. SZCZEGÓŁOWE ZAŁOŻENIA DO ĆWICZEŃ ALARMOWYCH W ZAKRESIE PROWADZONEJ EWAKUACJI LUDZI Z BUDYNKÓW

1. PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719) w budynku praktyczne sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji winny być przeprowadzane co najmniej raz na dwa lata (obowiązek przeprowadzenia ćwiczeń spoczywa na zarządzającym obiektem).

Przedmiotem opracowania jest szczegółowe określenie założeń do ćwiczeń ewakuacji ludzi z budynku gdy budynek należy opuścić natychmiast, np. w czasie powstania pożaru lub innego zagrożenia.

Celem ćwiczeń jest:

- **Sprawdzenie działania środków alarmowania oraz skuteczności przyjętych sposobów alarmowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia;**
- **Sprawdzenie prawidłowości przyjętego sposobu prowadzenia ewakuacji (prawidłowości podjętej decyzji o ewakuacji, umiejętności kierowania ewakuacją i realizacji przyjętych zasad ewakuacji);**
- **Wypracowanie właściwego zachowania się pracowników/lokatorów w czasie alarmu o ewakuacji ludzi z budynku.**
- **Kontrola stanu dróg i wyjść ewakuacyjnych.**
- **Wyeliminowanie usterek technicznych i organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ludzi wynikłych w trakcie ćwiczeń.**
- **Wyrobienie potrzebnych nawyków wśród zatrudnionych pracowników po ogłoszeniu sygnału o ewakuacji.**

Właściwe przygotowanie ćwiczenia wymaga powołania zespołu osób do jego przeprowadzenia takich jak:

- kierownik ćwiczenia – administrator budynku,
- obserwatorzy – wyznaczeni pracownicy

Poszczególnym członkom zespołu należy przydzielić szczegółowe zadania a obserwatorów podzielić na poszczególne obszary obiektów budynku. Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem ćwiczenia obserwatorzy powinni udać się do wyznaczonych punktów i od

momentu ogłoszenia alarmu dokładnie monitorować rozwój wydarzeń zwracając uwagę na następujące elementy ćwiczenia:

- czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze,
- czy wszyscy pracownicy/lokatorzy i osoby natychmiast przerwali zajęcia i rozpoczęli ewakuacją,
- czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami,
- czy w monitorowanym obszarze zadziałały wszystkie urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa,
- czy zachowano spokój i porządek w czasie ewakuacji poszczególnych grup ludzi,

a ponadto:

- odnotować czas, w jakim opuszczono monitorowany obszar,
- odnotować wszystkie zauważone nieprawidłowości,
- odnotować spostrzeżenia utrudniające lub zakłócające ewakuację.

2. SZCZEGÓŁOWE ZAŁOŻENIA DO ĆWICZEŃ W ZAKRESIE PROWADZONEJ EWAKUACJI LUDZI Z BUDYNKU

PROCEDURY PRZEPROWADZENIA ĆWICZEŃ EWAKUACJI LUDZI

Ustalono, że sygnałem alarmowym jest komunikat nadawany ustnie przez pracownika pomieszczenia „ALARM POŻAROWY OPUŚCIĆ BUDYNEK", po usłyszeniu którego należy natychmiast opuścić budynek. Komunikat powinien powtarzany być tak długo aż wszyscy opuszczą budynek lub warunki na to pozwolą. Powiadomienie o ewakuacji powinno być uzupełniane poprzez sieć telefonów wewnętrznych.

Decyzję o ewakuacji podejmuje:

- Właściciel/Administrator budynku, lub **osoba odpowiedzialna** w tym czasie za bezpieczeństwo.

Alarm ogłaszają:
- wyznaczeni pracownicy

Jednocześnie w/w osoby po zlokalizowaniu miejsca zagrożenia przystępują do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym i alarmowania Straży Pożarnej.

Akcją ratowniczo-gaśniczą do chwili przybycia jednostek straży pożarnej kierują:
- **Właściciel budynku lub osoba wyznaczona do czasu przybycia Właściciela**

PIERWSZY ETAP EWAKUACJI
po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego

Z chwilą ogłoszenia alarmu, pracownicy/dzierżawcy natychmiast otwierają drzwi z pomieszczeń na korytarz oraz drzwi prowadzące na zewnątrz budynku i pomagają wyprowadzać przebywające w tym czasie osoby „tak jak stoją" ,kierując ich do najbliższego wyjścia na zewnątrz, do miejsca I Etapu Ewakuacji, którym jest plac przed Budynkiem. Należy wyraźnie poinformować, że wszyscy ewakuowani natychmiast kierują się do wyjść ewakuacyjnych i na parking. Informację tę należy podawać, o ile to możliwe, w sposób ciągły.

Osoby muszą być pokierowane do poszczególnych wyjść i poinformowane, gdzie znajduje się miejsce I ETAPU EWAKUACJI. Na czoło grupy należy wyznaczyć nieformalnego przywódcę grupy. Czas opuszczenia zagrożonego budynku jest w tym przypadku najważniejszy.

MIEJSCE I ETAPU EWAKUACJI

Na miejsce I etapu ewakuacji wyznacza się:

plac przed Budynkiem

DRUGI ETAP EWAKUACJI
EWAKUACJA MIENIA I ZABEZPIECZENIE

O ile warunki, środki i bezpieczeństwo na to pozwalają d-ca akcji ratowniczo-gaśniczej podejmuje decyzję o możliwości ewakuacji mienia. Kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia ustala kierownictwo.

INFORMACJE DODATKOWE

Aby osiągnąć dobry czas ewakuacji i przeprowadzić ją sprawnie należy ćwiczenia przeprowadzać raz na dwa lata.

Ćwiczenia ewakuacji prowadzone mogą być siłami własnymi. Trzeba jednak wcześniej je zaplanować, szczegółowo opracować założenia i omówić z pracownikami i ochroną.

O prowadzonych ćwiczeniach należy powiadomić Straż Pożarną, która może uczestniczyć w improwizowanych działaniach ratowniczo- gaśniczych.

3. METODYKA PRZEPROWADZENIA ĆWICZEŃ

1. Właściciel wraz z pracownikami/dzierżawcami omawia szczegółowe założenia do ćwiczeń w zakresie prowadzonej ewakuacji ludzi z budynku, celem dokładnego zapoznania się i podległych pracowników z założeniami, z zastrzeżeniem, że ocena działania zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz zachowania się pracowników uczestniczących w prowadzeniu ewakuacji.

- Czas zapoznania i przygotowania się - 2 dni

.....
/Osoba odpowiedzialna za realizację/

2. Omówienie założeń do ćwiczeń i udzielanie wyjaśnień */korekta założeń* / z pracownikami administracji i ochroną.

- Czas realizacji - 2 dni

.....
/Osoba odpowiedzialna za realizację/

3. Ustalenie terminu i godziny przeprowadzonych ćwiczeń , powiadomienie Straży Pożarnej i zainteresowanych osób.

- Czas realizacji – 2 dni

.....
/Osoba odpowiedzialna za realizację/

ZAŁĄCZNIKI

ZATWIERDZAM

.....

Załącznik Nr 1

PLAN KONSPEKT

do przeprowadzenia ćwiczenia ewakuacji na wypadek alarmu pożarowego
w
Budynku Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, ul. Pionierska 13

w dniu .....

TEMAT: Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji pracowników i osób w czasie alarmu pożarowego.

CEL	:	Sprawdzenie przygotowania pracowników do sytuacji rzeczywistego zagrożenia
METODA	:	Zajęcia praktyczne
MIEJSCE	:	Teren działki
CZAS	:	25 minut
ZAGADNIENIA	:	1. Ogłoszenie alarmu przeciwpożarowego 2. Ewakuacja pracowników i osób z obiektu 3. Zakończenie alarmu

Lp.	ZAGADNIENIE	CZAS (min)	TREŚĆ ZAGADNIENIA
1.	Ogłoszenie alarmu przeciwpożarowego	5	Przekazanie sygnału ogłoszenia alarmu głosem w poszczególnych pomieszczeniach „ALARM POŻAROWY OPUŚCIĆ BUDYNEK" - ..... - ..... - ..... - .....
2.	Ewakuacja pracowników i osób z obiektu	10	Wyznaczeni pracownicy/dzierżawcy otwierają wszystkie wyjścia ewakuacyjne z budynku i pozostają przy drzwiach do chwili opuszczenia budynków przez wszystkich pracowników. **W pierwszej kolejności** należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie, **Następnie** należy ewakuować osoby z pozostałych pomieszczeń Pracownicy/dzierzawcy przerywają prowadzone zajęcia i informują pozostałe osoby o zaistniałej sytuacji oraz o sposobie opuszczenia budynku do miejsca ewakuacji na parking przed budynkiem. Otwierają drzwi na korytarz, następnie formują grupy ewakuacyjne na korytarzach i wskazują osobom kierunek ruchu oraz określają miejsce zbiórki na parkingu, i nakazują opuszczenie pomieszczeń „tak jak stoją" wyprowadzając osoby do najbliższego wyjścia na zewnątrz budynku zachowując spokój i dyscyplinę w grupie. Sprawdzają, czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenie. Po przybyciu na plac ponownie sprawdzają obecność wszystkich osób. Pracownicy/lokatorzy opuszczają swoje miejsca pracy pomagając w ewakuacji osób z poszczególnych pomieszczeń i nadzorując zachowanie dyscypliny i porządku szczególnie w czasie przemieszczania się na schodach budynku.

<table>
<tr><th>Lp.</th><th>ZAGADNIENIE</th><th>CZAS (min)</th><th>TREŚĆ ZAGADNIENIA</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>Zakończenie alarmu</td><td>10</td><td>Omówienie i podsumowanie alarmu przez prowadzącego ćwiczenie z pracownikami i dzierżawcami pomieszczeń. Przekazanie zauważonych niedociągnięć i spostrzeżeń co do właściwego zachowania i prowadzenia ewakuacji oraz przestrzegania bezpieczeństwa w celu niedopuszczenia do powstania paniki.
Omówienie wniosków.

ZESTAWIENIE
<table><tr><td>1.</td><td>Liczba ewakuowanych osób</td><td></td></tr><tr><td>3.</td><td>Czas ewakuacji:</td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>4.</td><td>Czas ewakuacji całego obiektu</td><td></td></tr></table>
WNIOSKI:
- ocena drożności na drogach ewakuacji
- ocena skuteczności sposobu ogłoszenia alarmu
- zauważone nieprawidłowości i uwagi do usprawnienia sposobu ewakuacji,
- zamierzenia, które należy przedsięwziąć, aby wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości w celu poprawy warunków ewakuacji,
- inne.</td></tr>
</table>

opracował:

.....

Załącznik Nr 2

Giżycko, dnia .....

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Budynku Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, ul. Pionierska 13. Postanowienia przedmiotowej instrukcji przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

Przyjęto do akt personalnych dnia .....

Załącznik Nr 3

.....
(pieczęć zakładu pracy)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(na) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie Budynku Centrum Integracji Społecznej w Giżycku, ul. Pionierska 13, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby związane z:

- zagrożeniem pożarowym występującym na terenie obiektu,
- eliminacją zagrożenia pożarowego,
- przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej i odpowiedzialności z tytułu ich nie przestrzegania,
- zasadami postępowania w przypadku pożaru,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń gaśniczych,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

Ponadto ustalenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego przyjmuję do wiadomości i przestrzegania.

.....
(podpis składającego oświadczenie

.....
(podpis prowadzącego szkolenie wstępne)

Przyjęto do akt personalnych dnia .....

Załącznik Nr 4

PROTOKÓŁ Nr...../.....
ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

1. Wykonawca prac pożarowo niebezpiecznych /nr uprawnień.....

.....

2. Strefa zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu.....

.....

3. Rodzaj elementów budowlanych występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....

.....

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, strefy, urządzenia itp. w czasie wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych

.....

5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiednich .....

.....

6. Ilość i rodzaj sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia prac .....

.....

7. Środki alarmowania straży pożarnej oraz osób przebywających w budynku .....

.....

8. Osoby odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć określonych w pkt 4. i 5.:

..... tel. ..... podpis .....

..... tel. ..... podpis .....

..... tel. ..... podpis .....

9. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

..... tel. ..... podpis .....

10. Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie pomieszczeń sąsiednich:

..... tel. ..... podpis .....

..... tel. ..... podpis .....

11. Osoby odpowiedzialne za wyłączenie instalacji spod napięcia, odcięcie gazu, dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów i pyłów:

..... tel. ..... podpis .....

..... tel. ..... podpis .....

..... tel. ..... podpis .....

12. Osoba odpowiedzialna za udzielenie instruktażu w zakresie środków bezpieczeństwa:

..... tel. ..... podpis .....

13. Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli rejonu prac:
- po ich zakończeniu:

..... tel. ..... podpis .....
- po 2 godz.

..... tel. ..... podpis .....
- po 4 godz.

..... tel. ..... podpis .....
- po 8 godz.

..... tel. ..... podpis .....

14. Prace pożarowo niebezpieczne przeprowadzane będą w dniach ..... od godz. ..... do godz. .....

Podpisy członków komisji:

.....

.....

.....

Załącznik Nr 5

Giżycko, dnia .....

.....
(pieczęć zakładu pracy)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zobowiązuję się do przestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w zakresie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych oraz usuwania stwierdzonych zagrożeń pożarowych.

.....
(podpis spawacza)

Giżycko, dnia .....

Załącznik Nr 6

ZEZWOLENIE NR .....
na prowadzenie prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych

1. Miejsce prac: .....
2. Rodzaj prac: .....
3. Czas wykonania prac: dnia .....od godz. ..... do godz. .....
4. Zagrożenie pożarowe, wybuchowe w miejscu wykonywania prac, palne elementy wystroju:

   .....
5. Sposób zabezpieczenia miejsca prac przed możliwością zainicjowania pożaru, wybuchu:

   .....
6. Środki zabezpieczenia:
   a) przeciwpożarowe: .....
   b) bhp: .....
   c) inne: .....
7. Sposób wykonania prac: .....

   .....
8. Odpowiedzialni za:
   a) przygotowanie miejsca prac, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac:

      ..... wykonano .....
      (imię i nazwisko) *(podpis)*
   b) wyłączenie spod napięcia:

      ..... wykonano .....
      (imię i nazwisko) *(podpis)*
   c) dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów oraz pyłów:

      ..... wykonano .....
      (imię i nazwisko) *(podpis)*
   d) stosowanie środków zabezpieczających organizację prac i instruktaż:

      ..... wykonano (w miejscu prac nie występują stężenia niebezpieczne) .....
      (imię i nazwisko) *(podpis)*
9. Zezwalam na rozpoczęcie prac (zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów osoby wymienionej w pkt. 8):

   ....
   (podpis wypisującego) *(podpis przewodniczącego komisji)*
10. Prace zakończono: dnia .....od godz. ..... do godz. .....
11. Stanowisko prac i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań czy okoliczności mogących zainicjować pożar.

    Stwierdzam odebranie robót: Skontrolował:

    ....
    (podpis) *(podpis)*

Załącznik Nr 7

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

I. ALARMOWANIE

1. W przypadku powstania pożaru należy zachować spokój, nie wywoływać paniki i natychmiast zaalarmować otoczenie okrzykiem „PALI SIĘ" lub „POŻAR", wcisnąć ręczny ostrzegacz pożaru znajdującym się przy klatce schodowej oraz zawiadomić właściciela i straż pożarną.
2. Alarmując STRAŻ POŻARNĄ tel. ... **998** .....
   Należy podać:
   - gdzie się pali: dokładny adres,
   - co się pali: itp.: pomieszczenie socjalne, dach budynku,
   - czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
   numer telefonu, z którego się dzwoni i swoje nazwisko.
   UWAGA! Odłożyć słuchawkę dopiero po odpowiedzi przyjęcia zgłoszenia. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.
3. W razie potrzeby alarmować:
   CAŁY STAN OSOBOWY – syreną lub okrzykiem „PALI SIĘ" lub „POŻAR"
   POGOTOWIE RATUNKOWE 999
   POLICJĘ 997
   ....
   ....

II. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

1. Równocześnie z alarmowaniem właściciela i straży pożarnej należy przystąpić do akcji gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje .....
3. Z chwilą przybycia straży pożarnej należy podporządkować się dowódcy przybyłej jednostki i udzielić jemu niezbędnych informacji.
4. Każdy przystępujący do akcji ratowniczej powinien pamiętać, że:

a) w pierwszej kolejności ratować zagrożonych ludzi,
b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem. Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (stosować gaśnice śniegowe, proszkowe),
c) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazem palnym, naczynia z płynami łatwopalnymi, urządzenia i ważne dokumenty,
d) nie otwierać bez konieczności drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia. Szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

ADMINISTRATOR

Załącznik Nr 8

Książka prac pożarowo-niebezpiecznych

Lp.	Nazwa i miejsca prac oraz technologię ich wykonania	Sposób zabezpieczenia prac	Osoba odpowiedzialna za zabezpieczenie	Osoba zezwalająca na rozpoczęcie prac	Osoba odpowiedzialna za kontrolę prac po 4 i 8 godz.	Podpisy
1.						

Załącznik Nr 9

CZASOOKRESY PRZEGLĄDÓW SPRZĘTU I INSTALACJI PPOŻ

Lp.	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1.	Konserwacja i podręcznego sprzętu gaśniczego /gaśnice i hydranty/	co najmniej 1 raz w roku	Częściej wg zaleceń producenta sprzętu
2.	Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)	co 1 rok	
3.	Badania hydrantów wewnętrznych z pomiarem ciśnienia i wydajności	co 1 rok	
4.	Oględziny części nadziemnej instalacji odgromowej	co 1 rok	co roku do 30 kwietnia
5.	Badanie instalacji odgromowej	co 5 lat	oraz po każdym uszkodzeniu
6.	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej	co 5 lat	
7.	Pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
8.	Sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
9.	Próby ciśnienia węży hydrantowych	co 5lat	
10.	Okresowa kontrola stanu technicznego elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące	co roku	
11.	Okresowa kontrola stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu	raz na 5 lat	
12.			

Załącznik Nr 10

CZĘŚĆ GRAFICZNA INSTRUKCJI

PLANY EWAKUACYJNE

PLAN STYUACYJNY

WYRYS
Z
MAPY ZASADNICZEJ
Skala 1:500

Obręb Giżycko
Gmina Giżycko
Powiat Giżycki
woj. warmińsko-mazurskie

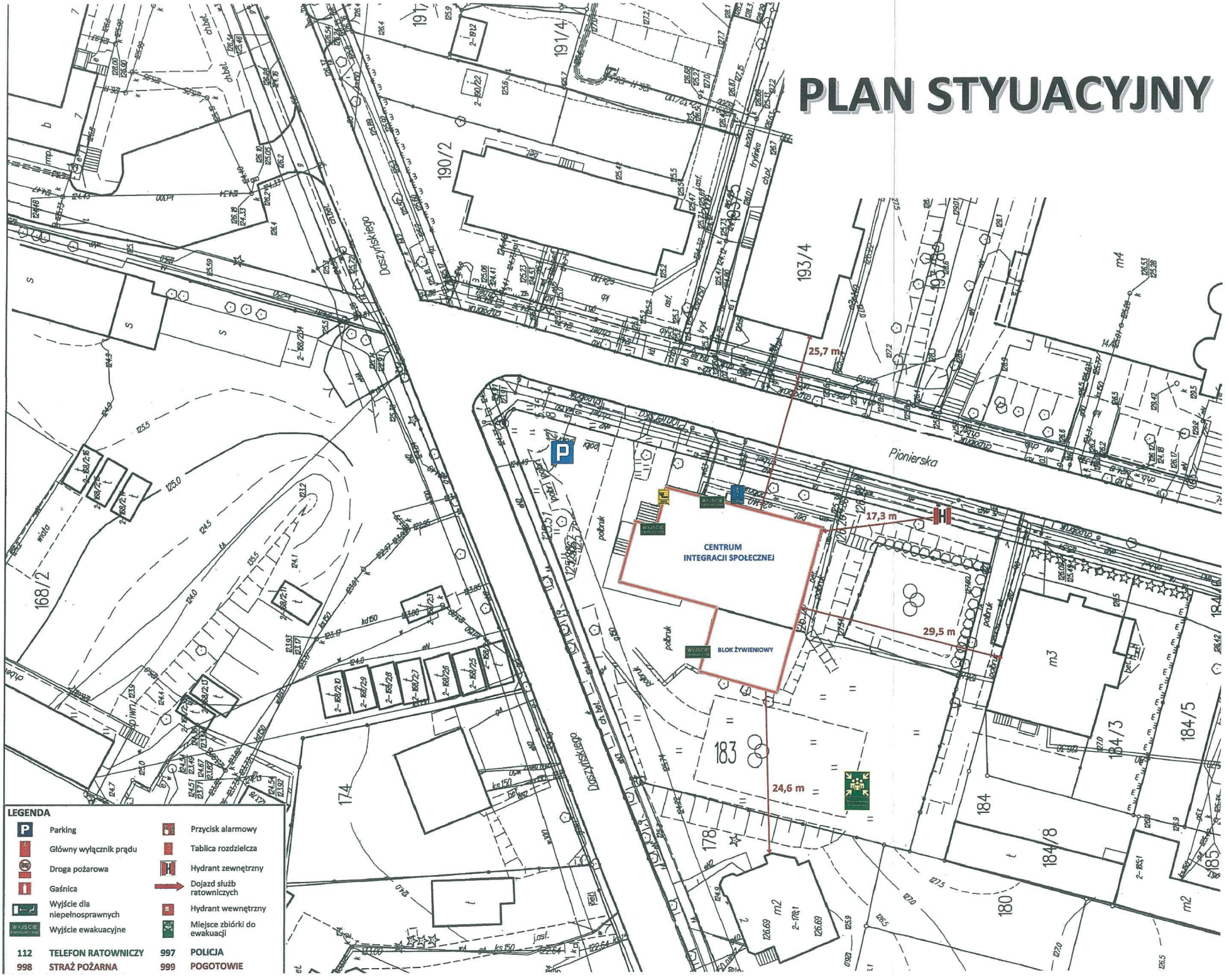

LEGENDA

P	Parking		Przycisk alarmowy
	Główny wyłącznik prądu		Tablica rozdzielcza
	Droga pożarowa	H	Hydrant zewnętrzny
	Gaśnica		Dojazd służb ratowniczych
	Wyjście dla niepełnosprawnych		Hydrant wewnętrzny
WYJŚCIE EWAKUACYJNE	Wyjście ewakuacyjne		Miejsce zbiórki do ewakuacji

112	TELEFON RATOWNICZY	997	POLICJA
998	STRAŻ POŻARNA	999	POGOTOWIE

PLAN EWAKUACJI

PARTER

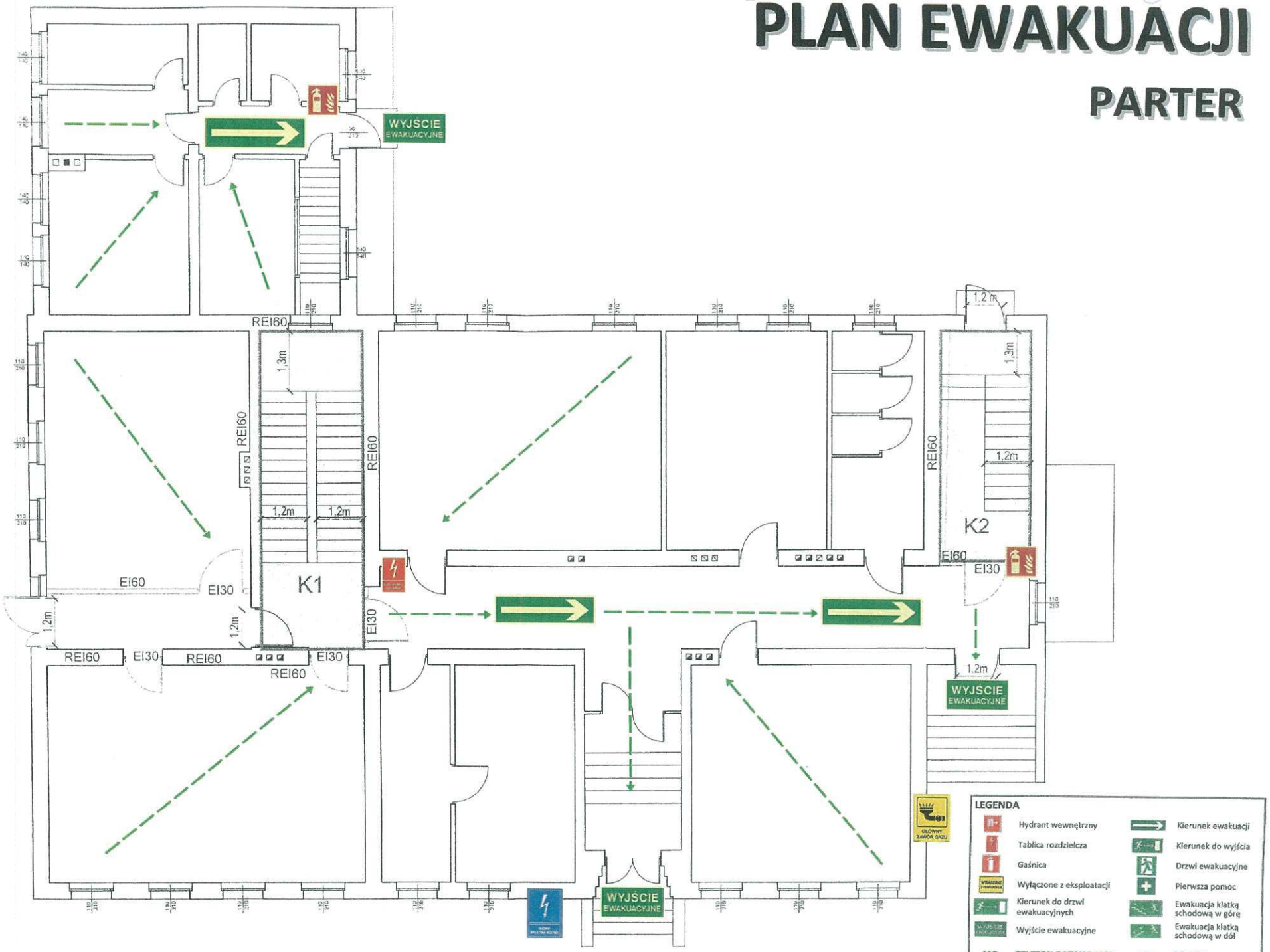

PLAN EWAKUACJI

PIĘTRO

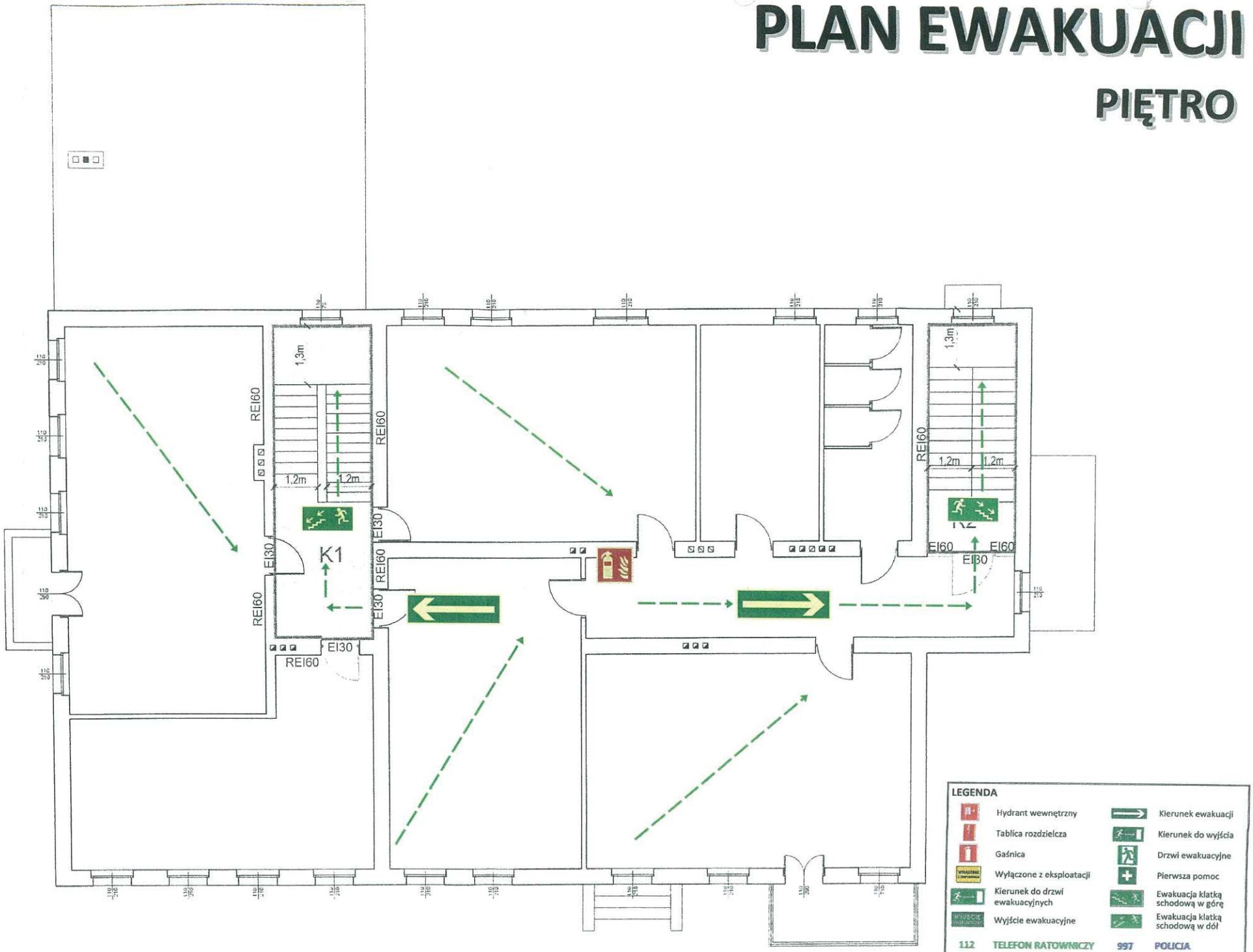

PLAN EWAKUACJI

PODDASZE

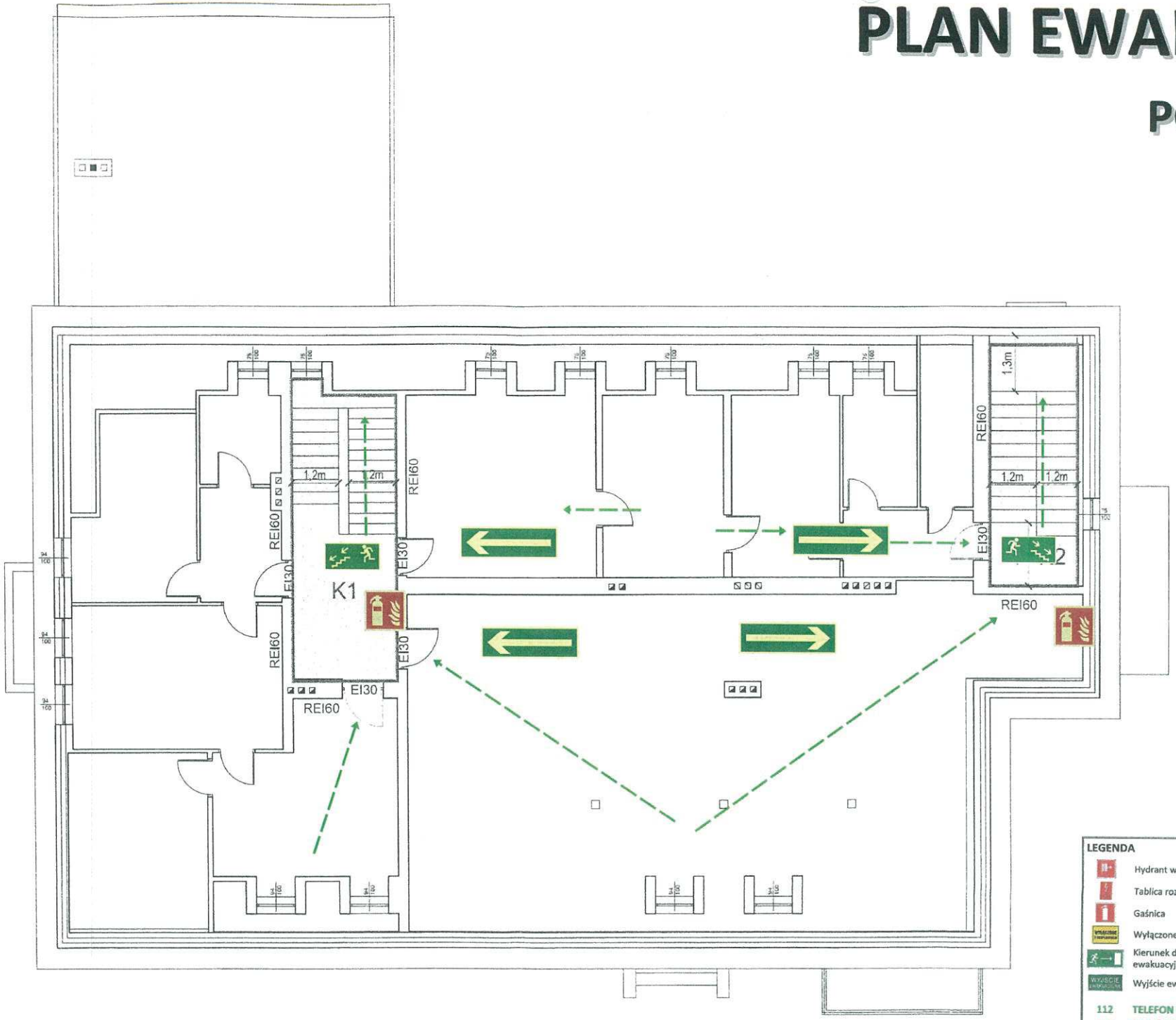

LEGENDA

Hydrant wewnętrzny	Kierunek ewakuacji
Tablica rozdzielcza	*Kierunek do wyjścia*
Gaśnica	Drzwi ewakuacyjne
Wyłączone z eksploatacji	Pierwsza pomoc
Kierunek do drzwi ewakuacyjnych	Ewakuacja klatką schodową w górę
Wyjście ewakuacyjne	Ewakuacja klatką schodową w dół

112	TELEFON RATOWNICZY	997	POLICJA
998	STRAŻ POŻARNA	999	POGOTOWIE

Załącznik Nr 11

ARKUSZ AKTUALIZACJI I ZMIAN INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO ORAZ ĆWICZENIA EWAKUACJI LUDZI Z OBIEKTU

Lp.	Zakres aktualizacji instrukcji . Ćwiczenia z zakresu ewakuacji ludzi.	Data aktualizacji, i ćwiczeń.	Imię i nazwisko osoby dokonującej aktualizacji, prowadzącego ćwiczenia.
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Załącznik Nr 12

ARKUSZ
ZAPOZNANIA DZIERŻAWCÓW
Z
INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Lp.	Nazwa instytucji	Imię i nazwisko	Nr telefonu
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			